

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

SəS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 214 (5445) 23 noyabr 2017-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Qeyri-neft sektorunun inkişafı uğurlu islahatların nəticəsidir

İlham Əliyev: "Azərbaycanda bundan sonra da qeyri-neft sektorunun inkişafı diqqət mərkəzində olacaq"

Leyla Əliyeva UNICEF-in regional direktoru ilə görüşüb

3

Ramiz Mehdiyev Moskvada MDB dövlətləri təhlükəsizlik suraları katiblərinin beşinci görüşündə iştirak edib

3

Afinada "Avro-Aralıq dənizi tərəfdarlığının humanitar problemlərinin həlli" mövzusunda XIII Yüksek Səviyyəli Toplantı keçirilib

4

Ümummilli lider Heydər Əliyev siyasi xəttinin bəhrələri

9

Milli Məclisdə büdcə müzakirələri davam edir

6

Oleg Medunitsa: Brüssel forumunda terrorizmin və separatizmin dünya üçün təhlükəye çevrilmesi barədə ciddi mesajlar verildi

6

10

Özbəkistanın review.uz portali Azərbaycanın turizm sənayesindən yazıb

11

Azərbaycan xalqlar arasında dialoq və əməkdaşlığa töhfələrini verir

16

"Beşiktaş" Çempionlar Liqasının səkkizdəbir finalında!

23 noyabr 2017-ci il

Qeyri-neft sektorunun inkişafı uğurlu İslahatların nəticəsidir

İlham Əliyev: "Azərbaycanda bundan sonra da qeyri-neft sektorunun inkişafı diqqət mərkəzində olacaq"

Azərbaycanda aparılan uğurlu və məqsədönlü siyasət nəticəsində iqtisadiyyatın formalasdırılması ölkədə işgüzar fəallığın daha da yüksəlməsinə, neft sektorunu ilə yanaşı, qeyri-neft sektorunun da sürətli inkişafına, yoxsulluğun azalmasına əvərmişli şərait yaradıb, əhalinin sosial müdafiəsini və maddi-rifah halının əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşmasını təmin edib.

Ölkə Prezidenti İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin 2017-ci ilin 9 ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına ve qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında Azərbaycanın ötən müddətdə elde etdiyi iqtisadi göstəriciləri şərtləndirən bir çox amilləri, o cümlədən, ən önəmli məsələ olan qeyri-neft sektorunun inkişafının süretləndirilməsi məsələsini diqqətə çatdırıb. Dövlət başçısı bildirib ki, gənişməqyaslı İslahatlar yolu qeyri-neft sektorunun ixrac qabiliyyətinin yüksəlməsi ilə valyuta daxilmalarını artırıb: "İlin doqquz ayı arxada qalır. Bu doqquz ayda ölkəmiz uğurla və hərəkəfli inkişaf etmişdir. Bütün sahələrdə dinamik inkişaf təmin olunmuşdur. Doqquz ayda iqtisadi göstəricilərimiz de çox müsbətdir".

Dövlət başçısı, onu da vurğulayıb ki, qeyri-neft iqtisadiyyatımız 2,5 faiz artıb: "Hesab edirəm ki, bu, çox gözəl göstəricidir. Bu, son illerde apardığımız siyasetin nəticəsidir. Çünkü qeyri-neft sektorunun inkişafı bizim əsas prioritetimizdir və 2,5 faiz artan qeyri-neft iqtisadiyyatımız həm uğurlu İslahatlarımızın göstəricisidir, həm de onu göstərir ki, ölkə iqtisadiyyatının saxələndirilməsi məsələləri öz həllini uğurla tapıbdır".

Ölkə başçısı, müşavirəde onu da vurğulayıb ki, qeyri-neft sektorunun sənaye və kənd təsərrüfatı sahəsinin hərəkəfli inkişafına da toxunub: "Qeyri-neft sənayesi 9 ayda 3,1 faiz artmışdır. Bu da sənayeləşmə siyasetimizin gözəl nəticəsidir. Bildiyiniz kimi, son illər kənd təsərrüfatında çox böyük inkişaf var və böyük investisiyalar qoyulur. Kənd təsərrüfatının hərəkəfli inkişafı dövlət prioritətidir və bu sahədə nəticələr özünü göstərir. Kənd təsərrüfatı 2,8 faiz artmışdır".

Dövlət başçısı qeyd edib ki, xərici ticarət dövriyyəmiz 7 faiz artıb: "Burada da ixrac idxlə böyük fərq le üstələyir. Hər bir inkişafın göstəricisi, o cümlədən, xərici ticarətin tarazlılığını asılıdır. Bize isə ilin 9 ayında xərici ticarətin müsbət saldosu 4,4 milyard dollara bərabərdir. Əminəm ki, ilin sonuna qədər bu rəqəm daha da artacaq. Əlbəttə, bu, bizim həm iqtisadi uğurlarımızı eks etdirir, eyni zamanda, milli valyutamız manatın məzənnəsinə çox müsbət təsir göstərir. Valyuta bazarının tənzimlənməsi istiqamətində, əlbəttə ki, bu, çox

böyük imkanlar açır. Eyni zamanda, bu, bizim uğurlu inkişafımızın təzahüründür. İxracımız idxləndən 4,4 milyard dollarдан çoxdur. Baxmayaraq, dünya bazarlarında neftin qiyməti hələ də aşağı seviyyədədir, bu il biz qarşıya məqsəd qoymuşduq ki, valyuta ehtiyatları artırıq. Çünkü bu, bizim iqtisadi və siyasi müstəqilliyimizin əsas şərtlərindən biridir. Xərclərimizin də artmasına və ölkə qarşısında duran vəzifələrin də çoxalmasına baxmayaraq, biz çalışırıq ki, bütün vəzifələri icra edək. Bunu etmek üçün, əlbəttə ki, maliyyə resursları lazımdır. Valyuta ehtiyatlarımızdan qənaətə istifadə etməyimiz, eyni zamanda, düzgün investisiya programımızın uğuru, əlbəttə, imkan verib ki, biz valyuta ehtiyatlarını artırıq".

"Müştəqil siyaset aparan ölkə kimi tanınır. Əlbəttə ki, bunun təməlində güclü siyasi iradə, xalq-iqtidar birlüyü, bir çox başqa amillər dayanır"

Dövlət başçısı ilin 9 ayında Azərbaycanın valyuta ehtiyatlarının artığını, hazırda bu rəqəm 42 milyard dollar seviyəsində olduğunu bildirib: "İlin əvvəlindən valyuta ehtiyatlarımız 4,5 milyard dollar artıb. Bizim siyasetimiz uzunmüddəti siyasetdir. Biz ölkəmizin gələcəyi, uzunmüddəti və dayanıqlı inkişaf haqqında düşünürük. Ona görə, bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, valyuta ehtiyatımız, ümumiyyətlə, iqtisadi imkanlarımız müstəqilliyimizin əsas şərtlərindən biridir".

Prezident qeyd edib ki, bu gün Azərbaycan özünü dünya miyandasında müştəqil ölkə kimi təqdim edə bilib: "Müştəqil siyaset aparan ölkə kimi tanınır. Əlbəttə ki, bunun təməlində güclü siyasi iradə, xalq-iqtidar birlüyü və bir çox başqa amillər dayanır. Onların arasında

iqtisadi müstəqillik xüsusi yer tutur. Ona görə 4,5 milyard dollar hecmində artan valyuta ehtiyatlarımız hesab edirəm ki, 9 ayın ən uğurlu nəticələrindən biridir".

Dövlətimizin başçısı diqqətə çatdırıb ki, bu ilin doqquz ayında da ölkədə iqtisadi İslahatlarla bağlı ciddi addımlar atılıb və sahibkarlara hərəkəfli şərait yaradılıb: "Strateji Yol xəritələrinin inkişafı təmin edilib, investisiya təşviqi mexanizmi işə düşüb. İndiyədək 200-dən artıq investisiya təşviqi sənədi verilib ki, bunun da nəticəsində Azərbaycana özəl sektor tərəfindən 1,7 milyard manat sərmağın cəlb edilib. Bununla yanaşı, ölkədə ixracın təşviqi mexanizmi işə düşüb".

Bu ilin Azərbaycan tarixində ciddi iqtisadi İslahatlar ili kimi qalacağını deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, 140 ölkə arasında rəqəbatlılığı yüksətən Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunun hesabatına görə, ölkəmiz 37-ci pillədən 35-ə qalxıb və MDB məkanında liderliyini qoruyur.

Azərbaycan Prezidenti, eyni zamanda, bildirdi ki, ölkəmizin xərici borcunun çox aşağı seviyyədə olması və mövcud vəziyyət nəzəre alınaraq, xərici maliyyə bazarlarından lazımı qədər maliyyə resursları Azərbaycan bazarına cəlb edilə bilər.

Vüqar Bayramov: "Ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun inkişafı və iqtisadiyyatın saxələndirilməsi prioritetdir"

Iqtisadçı Vüqar Bayramov söyüdən məsələ tələb etdi: "Bəzən qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilmesi, eləcə də, neftdən asılılığından qaldırılması hər zaman öndə duran məsələlərdəndir: "2017-ci ilin 9 ayının yekunlarını qiymətləndirən zaman birmənalı şəkildə

bildirməliyik ki, qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı bütün iqtisadi göstəricilərdə artım var. Eyni zamanda, qeyri-neft sənayesinde 3,1 faiz artım qeydə alınıb. Bu, çox vacib idi. Çünkü 2017-ci il ölkə başçısı tərəfindən iqtisadi stabililik ili kimi elan edilmişədir. Bu iddə iqtisadi stabililiyin əldə edilməsi və 2014-cü ildən dünya bazarında neftin qiymətinin aşağı düşdüyü üçün dövlət gelirlerimizin azalması səbəbindən yaranan çətinliklərin artığı 2017-ci ildə stabililiklə əzəv olunması, nəticə etibarilə 2018-ci ildə iqtisadi artımın, daha sonra sürətli iqtisadi artımın formalasması baxımından vacib idi. 9 ayın yekunları göstərir ki, bu hədəflərə nail olmaq mümkün oldu. İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi prioritet olmaqla yanaşı, eyni zamanda, ölkə iqtisadiyyatının daha dayanıqlı inkişafı baxımından vacibdir. Çünkü biz neftdən asılılığı aradan qaldırıqca daha dayanıqlı iqtisadi inkişaf və artıma nail ola bilirik".

Azərbaycan neft ölkəsidir və Nazirlər Kabinetinin iclasında da qeyd olunduğu kimi, Azərbaycan neft satışından əldə etdiyi gelirleri artırır və bu da bizim digər makro-iqtisadi göstəricilərimizə təsir yaradır. Xatırlayırsınızsa, bir müddət önce, "Yeni əsrin müqaviləsi" imzalandı. Cənab Prezident, xüsusi, qeyd etdi ki, müqavilənin imzalanmasına baxmayaraq, Azərbaycanda qeyri-neft sektorunda bu günə qədər İslahatlar aparılıb və bu, gələcəkdə də davam etdiriləcək".

Qeyri-neft sənayesində 3,1 faiz artım qeydə alınıb

V.Bayramlı qeyri-neft sənayesində 3,1 faiz artım qeydə alındığını bildirib: "Əsində, bu, kifayət qədər vacib bir məqamdır. Çünkü Azərbaycan üçün agrar sektor vacibdir. Bu sahədə 2,8 faiz artım

müşahidə olunub. Eyni zamanda, sənayeləşmə ölkə üçün prioritətdir. Xatırlayırsınızsa, ötən günlərdə Davos İqtisadi Forumunun rəqabətə davamlılıq indeksini müzakirə edərək, deməslik ki, maraqlı məqam həmin hesabatda Azərbaycanın dünyadan ən innovativ 33 ölkədən biri olmasıdır. Bu, sənayeləşmə birbaşa əlaqəli olan bir məsələdir. Çünkü sənayeləşmə innovasiya tələb edir. Bu baxımdan, sənayeləşmə innovativ iqtisadiyyatın qurulması baxımından vacibdir. Neftdən gələn gelirlerin insan kapitalına çevriləməsi olduqca önemlidir. Bu da innovasiya tələb edir. 2017-ci ilin 9 ayının yekunları və sözügedən hesabatda da, qeyd olunduğu kimi, qeyri-neft sənayesində de artımları müşahidə edirik. Çünkü sənayeləşmə ilə bağlı kifayət qədər təsviqədici tədbirlər həyata keçirilir".

İqtisadçı onu da vurğulayıb ki, ölkə Prezidenti sahibkarlığın inkişafının dövlətimizin qarşısında dəyanan əsas məqsəd olduğunu bildirib. Sahibkarlığın inkişafı baxımından, hal-hazırda Prezidentin qarşıya qoyduğu məsələ idxlərac prosesinin şəffaflaşdırılması, ölkəyə xarici investisiyanın, xüsusi, qeyri-neft sektoruna xarici kapitalın qoyulmasıdır: "Dünya praktikasını nəzərə alaraq, qeyd etmək istəyirik ki, yalnız məhsulların qeydiyyatında elektronlaşma olarsa və bu sistem ölkədə şəffaflıq, keyfiyyətli xidmət reputasiyasını özündə birləşdirən "ASAN xidmət"ə verilərsə, qarşidakı müddətdə müəyyən nəticələr almaq olar. Eyni zamanda, regionlarda fealiyyət göstərən sahibkarlar lisenziyani 50% güzəştə alacaqlar. Bütün bunları özündə formalasdıracaq amillər sahibkarların xərclərinde azalma-la səbəb olacaq. Bu isə, regionlarda lisenziya və xüsusi icaze tələb edən sahibkarlıq fealiyyətinin dəstəklənməsi baxımından olduqca vacib addımdır. Yuxarıda sadalanınlara müvafiq olaraq idxlərac inhəsərliyinin ləğvi və elektronlaşması sahibkarın xərclərini azaldacaq və bazara daha ucuz məhsulların çıxarılmasına şərait yaradacaqdır. Beləliklə, ölkəmizin qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi hesabına enerji gelirlerindən asılılığı aradan qaldırılmasına ünvanlanan İslahatlara təkan verildi. Bu prioritətlərin reallaşması birəmənalı şəkildə ölkəmizdə diversifikasiya edilmiş iqtisadi inkişafın nail olmağa imkan yaratmaqla məşğulluq sferasında, istehlak və valyuta bazarında stabililiyin formalasmasına səbəb olacaq".

Beləliklə, qeyd olunan fikirlərin təhlili nəticəsinə görə neftdən asılılıq amili ortadan qaldırılıb və regionlarda yaradılan coxsayılı müəssisələrin fealiyyəti buna sübut kimi göstərile bilər. Həmçinin, yerli məhsulların qeyri-neft sektor üzrə istehsali və ixracı da belə nəticəyə gəlməye kifayət qədər zəmin yaradır ki, Azərbaycan ister regionda, isterse də beynəlxalq aləmdə öz liderlik mövqeyini yüksəldəcək.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

Leyla Əliyeva UNICEF-in regional direktoru ilə görüşüb

Ramiz Mehdiyev Moskvada MDB dövlətləri təhlükəsizlik şuraları katiblərinin beşinci görüşündə iştirak edib

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri, akademik Ramiz Mehdiyev noyabrın 22-də Rusiya Federasiyasının paytaxtı Moskva şəhərində keçirilmiş MDB dövlətlərinin təhlükəsizlik şuraları katiblərinin beşinci görüşündə iştirak edib.

Heydər Əliyev Fonduun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyeva ölkəmizdə səfərdə olan UNICEF-in Avropa və Mərkəzi Asiya üzrə regional direktoru Əfşan Xan ilə görüşüb. AZƏRTAC xəber verir ki, Leyla Əliyeva UNICEF tərəfindən bütün dünyada uşaqların veziyətinin yaxşılaşdırılması naminə aparılan fəaliyyəti yüksək qiymətləndirərək, uşaqların rifahı, saqlamlığı və təhsilinin təmin edilməsinin gələcəyimiz üçün ən dəyərli sərməye olduğunu vurğulayıb. Heydər Əliyev Fonduun vitse-prezidenti bu sahədə Azərbaycanda son illər böyük irəliliyələrin əldə edildiyini bildirib, bununla bağlı işlərin davam etdiriləcəyinə və daha da genişləndiriləcəyinə əminliyini qeyd edib. Uşaqların etraf mühitin mühafizəsi sahəsində təhsil almalarının və maarifləndirilməsinin əhəmiyyətinə toxunan Leyla Əliyeva IDEA İctimai Birliyi tərəfindən son 6 ildə uşaqların ekoloji biliklərinin artırıl-

ması istiqamətində həyata keçirilən çoxsaylı layihələr, o cümlədən eko laboratoriyalar, düşərgələr, kurslar və nəşrlər haqqında ətraflı məlumat verib.

UNICEF-in regional direktoru Əfşan Xan, öz növbəsində, ətraf mühit və davamlı inkişaf məsələləri üzrə uşaqların məlumatlandırılmasına yönəlmış fəal səyələrinə görə Leyla Əliyevaya öz minnətdarlığını bildirib. O, UNICEF-in iqtisadi dəyişikliyi, davamlılıq və digər ekoloji mövzuların tədris proq-

ramına daxil edilməsində maraqlı olduğunu, bu barədə IDEA-nın fealiyyətinin yüksək dəyərləndirdiyini qeyd edib.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan Suriya məsəlesi ilə bağlı Sosİş şəhərinə edəcəyi səfər

Ərdoğan: "Dağlıq Qarabağ məsələsi bizim də problemimizdir"

zamanı Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə Dağlıq Qarabağ problemini də müzakirə edəcəyini bildirib. AZƏRTAC xəber verir ki, bu məsələ ilə bağlı jurnalistlərin suallarını cavablandırın Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan bundan əvvəlki görüşdə də Putinlə Dağlıq Qarabağ məsələsi ətrafında müza-

kirələr apardığını deyib. Türkiyənin dövlət başçısı vurğulayıb ki, Putin bu məsələdə əlindən geləni əsirgeməyəcəyini bildirib. "Bu məsələ ilə bağlı qarşidakı görüşə də müzakirələrimiz olacaq, çünkü Dağlıq Qarabağ məsəlesi bizim də problemimizdir", - deyə Rəcəb Tayyib Ərdoğan qeyd edib.

Ölkə üzrə 186 min tondan çox pambıq tədarük olunub

Noyabrın 22-dək ölkə üzrə pambıq qəbulu məntəqələrinə 186 min 774,14 ton məhəsul təhvil verilib. Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, ötən gün 1265,77 ton pambıq tədarük olunub. Xatırladaq ki, 2016-ci ilde, ümumilikdə, 88 min 596 ton pambıq yiylmişdi.

qanları və xüsusi xidmətlərinin səmərəli fealiyyəti barədə ətraflı məlumat verilib. Tədbir çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri, həmçinin Rusiya Federasiyası Tehlükəsizlik Şurasının katibi Nikolay Patruşev və katibin müavini Rəşid Nurqaliyev, habelə Belarus Respublikası Tehlükəsizlik Şurasının dövlət katibi Stanislav Zas ilə ikiterəfli görüşlər keçirib. Görüşlərde təhlükəsizlik şuraları xətti üzrə əməkdaşlığın inkişafı məsələləri müzakirə edilib, həmçinin Rusiya Federasiyası Tehlükəsizlik Şurasının Aparati ilə 2018-2019-cu ilər üçün Əməkdaşlıq Planı imzalanıb.

23 noyabr 2017-ci il

Afinada "Avro-Aralıq dənizi tərəfdaşlığının humanitar problemlərinin həlli" mövzusunda XIII yüksək səviyyəli Toplantı keçirilib

Noyabrun 22-də Yunanistanın paytaxtı Afinada "Avro-Aralıq dənizi tərəfdaşlığının humanitar problemlərinin həlli" mövzusunda XIII yüksək səviyyəli Toplantı keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, yüksək səviyyəli toplantı Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin "Marianna V. Vardinoyannis" Fondu ilə əməkdaşlığı çərçivəsində VI Global Bakı Forumuna hazırlıq məqsədilə təşkil edilib.

Toplantıda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Nazim İbrahimov, Avropa İttifaqı və Aralıq dənizi hövzəsi ölkələrinin nüfuzlu dövlət və siyasi xadimləri, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin idarə Heyətinin üzvləri - Latviyanın sabiq prezidentləri Vayra Viķe-Freyberqa, Valdis Zatlars, Ser-

viyyeli qonaqlar, siyasetçilər, ictimai-siyasi xadimlər iştirak edirlər.

"Marianna V. Vardinoyannis" Fondu haqqında məlumat verən natiq bildirdi ki, Fond Avro-Aralıq dənizi tərəfdaşlığına daxil olan ölkələrdə baş verən qeyri-qanuni miqrant axınları, iqlim dəyişikliyi və digər problemlərin həllinə töhfələr verib.

Marianna Vardinoyannis Fondu müasir dünyada ağır şəraitdə

biyanın sabiq Prezidenti Boris Tadić, Xorvatiyanın sabiq Prezidenti Ivo Josipović, Bolqarıstanın sabiq Prezidenti Petar Stoyanov, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Marianna Vardinoyannis, ictimai-siyasi xadimlər, Avropadakı Azərbaycan diaspor təşkilatlarının rəhbərləri, elm xadimləri və KİV əməkdaşlarından ibarət 200 nəfərə yaxın nümayəndə iştirak edib. Beynəlxalq tədbirdə Aralıq dənizi hövzəsindəki humanitar böhranların qarşısının alınması üçün ideya və təşəbbüsleri bölüşmək, miqrasiya, integrasiya, milli kimlik və multikulturalizm, xüsusilə də separatizm və öz müqəddərətini təyin etmək məsələləri müzakirə olunub.

UNESCO-nun xoşməramlı səfiri, "Marianna V. Vardinoyannis" Fondu rəhbəri Marianna VAR-DİNOYANNİS toplantını açaraq bildirdi ki, Yunanistan ikinci dəfədir bu yüksək səviyyəli tədbirə ev sahibliyi edir. Birinci tədbirdə olduğu kimi, bu toplantıda da ali sə-

yaşayan miqrant qadınlara, uşaq-lara, qacqınların integrasiyasına, onların təhsil, səhiyyə problemlərinin həllinə, insan hüquqlarına, inklüzivliyə, sivilizasiyalar arasında sülhün təmin olunmasına göstərdiyi köməyi diqqətə çatdırıldı.

Latviyanın sabiq Prezidenti, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri Vayra Viķe-FREYBERQA çıxış edərək baş ofisi Bakıda yerləşən Mərkəzin adından qonaqları salamladı. O bildirdi ki, bu toplantı da Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin keçirdiyi önemli tədbirlər sırasındadır. O, Avro-Aralıq dənizi tərəfdaşlığı ölkələrinin tarix boyu ciddi çağırışlara məruz qaldığını dedi.

Sabiq Prezident, həmçinin dedi ki, ikinci Dünya müharibəsindən sonra yaradılan BMT-nin insan hüquqlarının qorunmasına böyük rol olsa da, təəssüf ki, bu, sülhün tam bərqərar olması üçün kifayət deyil. Bu gün dönyanın müxtəlif bölgələrində və xüsusilə Suriyadakı insanlar münəqşələr-

dən əziyyət çəkirlər. "Yarım əsrdir ki, dövlətlər öz hökumətlərinə güvənmirlər. Qacqın böhranı sosializm dövründə də olmuşdu və bugün də Yunanistanla bərabər bir çox ölkələrdə baş verir. Sadə insanlar əziyyət çəkirlər, evlərini itirirlər, aclişa, xəstəliyə məruz qalırlar", - deyə Vayra Viķe-Freyberqa bildirdi.

Yunanistanın birinci xanımı Sissi PAVLOPOULOU çıxış edərək "Marianna V. Vardinoyannis" Fondu töhfələrindən danışdı. O, Fonda Avro-Aralıq dənizi ölkələrinin mövcud problemlərinin həllinə göstərdiyi dəstəyə görə təşkkür etdi.

Yunanistanın xarici işlər nazirinin səlahiyyətlərini icra edən Georq KATROUQALOS qeyd etdi ki, bu cür yüksək səviyyəli toplantıların keçirilməsinin böyük təşəbbüs olduğunu vurğulayaraq dedi: "Şiddətli münəqşələri, Liviya, Suriya problemlərini dialoq və əməkdaşlıq yolu ilə həll etməliyik. Biz Afrika və Asiya ölkələrinin iq-

tisadiyyatına kömək etməliyik, bunun üçün əməkdaşlığı gücləndirməliyik". O, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin dahi şairin adını daşıdığını diqqətə çatdırı və böyük mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin insanpərvərlik və sülh ideyalarının bugün Fondu fəaliyyətində əksini tapdığını qeyd etdi. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli HƏSƏNOV toplantı çıxış etdi.

Beynəlxalq tədbirin iştirakçılарını salamlayan Əli Həsənov Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin və "Marianna V. Vardinoyannis" Fondu tərəfdaşlığının ölkələrimiz arasında əlaqələrin və bütün regionun güclənməsində mühüm rol oynadığını vurğulayaq dedi ki, yüksək səviyyəli Afinada Toplantısı müasir dünyani narahat edən çox aktual mövzuya həsr olunub və Azərbaycan hökuməti adından bir sıra fikirlərimizi diqqətinize çatdırmaq istəyir.

Avropa İttifaqı, Şimali Afrika, Orta Şərqi və Cənub-Şərqi Avropa ölkələrini birləşdirən Aralıq dənizi hövzəsində beynəlxalq terrorizm və etnik separatizm kimi təhlükələr meyillərin doğurduğu böhranın həlli yollarının axtarılması ilə bağlı müzakirələrin aparılması mühüm əhəmiyyət daşıyır. Qacqın və miqrant problemlərinin, insan alveri və qacaqmalçılığın, siyasi və iqtisadi sabitliyə, nəqliyyat-enerji təhlükəsizliyinə qarşı yönəlmış təhdidlərin aradan qaldırılmasındaki çətinliklər hamımızı narahat edir. Müşahidələr göstərir ki, bu təhdidlərin içərisində etnik separatizm və onun mənfi təzahürləri xüsusi yer tutur.

Prezidentin köməkçisi vurğuladı ki, müasir dövrdə dünyada etnik separatizm meyillərinin güclənməsi regional və beynəlxalq təhlükəsizliyin təmin olunmasına, bəşəriyyətin sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşamasına mənfi təsir göstərən mühüm amillərdən biridir. Hazırda dünyada 220 mil-

yon nefərdən çox əhalini və 12,7 milyon kvadratkilometr ərazini əhatə edən 50-dən çox əsas etnik separatizm ocağı mövcuddur. Etnik separatizmin nəticəsində yaranan münəqşələrin 20-dən çox hərbi toqquşmalarla müşayiət olunur. Etnik münəqşələrin yayılma coğrafiyasının demək olar ki, dönyanın əksər bölgələrini əhatə etdiyini bildiren Əli Həsənov soyuq mühərribənin başa çatmasından sonra keçmiş SSRİ məkanında etnik separatizm meyillərinin yeni dalğasının meydana gəldiyini diqqətə çatdırı. O qeyd etdi ki, Azərbaycanda Dağlıq Qarabağ, Gürcüstanda Abxaziya və Osetiya, Moldovada Dnestryanı münəqşələr regionun sabitliyini hər an poza biləcək potensial təhlükə mənbəyinə çevrildi. Bu münəqşələr beynəlxalq hüququn prinsiplərinin kobud şəkildə pozulmasına, dövlətlərin ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə qarşı ciddi təhdidlərin yaranmasına getirib çıxarı-

Bu gün BMT, ATƏT və Avropa Şurası kimi nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların etnik separatizmə qarşı qətiyyətli mübarizə aparmasının vacib məsələlərdən biri olduğunu söyləyən Əli Həsənov bildirdi ki, hazırda beynəlxalq münəsibətlər sisteminde hökm sürən "ikili standartlar" siyaseti etnik separatılıqla qarşı qətiyyətli və principial şəkildə mübarizə aparılmasına maneçilik tərəfdər. Bəzi hallarda aparıcı beynəlxalq təşkilatlar etnik separatılığının aradan qaldırılmasındaki çətinliklər hamımızı narahat edir. Müşahidələr göstərir ki, bu təhdidlərin içərisində etnik separatizm və onun mənfi təzahürləri xüsusi yer tutur.

Afinada "Avro-Aralıq dənizi tərəfdaşlığının humanitar problemlərinin həlli" mövzusunda XIII yüksək səviyyəli toplantı keçirilib

Əvvəli-Səh-4

Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi dedi: "Mənim ölkəm 1993-cü ildən etibarən Avropa İttifaqı (Ai) ile münasibətlərdə maraqlı olduğunu bəyan edib və bu qurumla müxtəlif sahələrdə əlaqələr qurmağa başlayıb. "Qonşuluq siyasəti" ve "Şərq tərəfdaşlığı" programları çərçivəsində, o cümlədən vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu prosesində Azərbaycanın gördüyü işlər Ai tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Cənubi Qafqaz və Xəzər-Qara dəniz hövzəsinin regional təhlükəsizliyi ilə bağlı Azərbaycanla Ai-nin geosiyasi maraqları üst-üstə düşür və bu qurumu təmsil edən böyük transmili korporasiyalar bölgədə heyata keçirilən transmilli layihələrdə yaxından iştirak edirlər.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Örzurum neft və qaz kəmərləri, o cümlədən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu kimi transmilli enerji-nəqliyyat layihələrinin həyata keçirilməsi Azərbaycan ile Avropa İttifaqı arasındaki strateji tərəfdaşlığın sayesində mümkün olub.

Azərbaycanın Xəzər hövzəsinin enerji resurslarının birgə istismarı və alternativ transmilli layihələr vasitəsilə Avropa bazarlarına ixracı sahəsində apardığı siyaset, Şərq-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizləri çərçivəsində çoxsaylı tranzit sistemlərin müasir tələblərə uyğun yenidən qurulması Ai tərəfindən dəsteklənir.

2007-ci ildə Avropa İttifaqı ile Azərbaycan arasında imzalanmış tərəfdaşlıq müqaviləsi Cənub Qaz Dəhlizinin icrası istiqamətində mühüm addımlardan biri olub. Azərbaycanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən Trans-Anadolu qaz kəməri (TANAP) və Trans-Adriatik qaz boru kəməri (TAP) kimi layihələr Ai-nin lazımı dəstəyini qazanıb və Avropa Komissiyasının ortaq maraqlara xidmet edən prioritet enerji təhlükəsizliyi layihələri sırasına daxil edilib. Xəzər hövzəsinin və Orta Şərqi zəngin enerji ehtiyatlarını Avropa bazarlarına çatdırmağı nəzərdə tutan "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsi ilə bağlı Azərbaycanın gördüyü işlər Ai tərəfindən yüksək qiymətləndirilir.

Azərbaycan yalnız Avropa İttifaqının enerji təminatı və təhlükəsizliyi baxımından, habelə "Qonşuluq siyasəti"nin əsas tərəfdaşlarından biri kimi deyil, həmçinin dönyanın müxtəlif bölgələrində - Əfqanistanda, İraqda, Balkanlarda və s. həyata keçirdiyi sülh-yaratma proseslərində birbaşa iştiraki, NATO-nun qeyri-hərbi ehtiyatlarla təchizatı, təhlükəsiz hava dəhlizinin təqdim olunması istiqamətində fəaliyyəti ilə Qərbin etibarlı tərəfdəsi hesab olunur.

Hazırda Avropa İttifaqı ile Azərbaycan arasında yeni saziş üzrə danışıqlar prosesi davam edir. İnanıram ki, bu sənədin imzalanması tərəflər arasında siyasi dialoq, insan hüquqları, ticarət, investisiya, iqtisadi, qanunverici, mədəni və digər sahələrde geniş-miqyaslı əməkdaşlığın möhkəmlənməsi üçün əlverişli imkanlar yaradacaq".

Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqışəsi kimi hələ də həllini tapmamış problemlərin Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə yüksək səviyyədə tərəfdaşlıq münasibətlərinin inkişaf etməsinə əngel törətdiyini vurğulayan Əli Həsənov qeyd etdi ki, münaqışə ilə bağlı BMT-nin, o cümlədən Ai-nin müvafiq qətnamələrinin tələblərinə baxmayaq, Ermənistən Azərbaycana qarşı işgalçılıq siyasetini davam etdirir. Biz bu qəna-ətdəyik ki, Ai-nin işgalçi dövlətə qarşı sərt mövqedən çıxış etməsi bu qurumla Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq əlaqələrini möhkəmləndirən növbəti mühüm amillərdən biri ola bilər.

Cıxışının sonunda Əli Həsənov Yüksək Səviyyəli Toplantının işinə bir daha uğurlar arzuladı.

Sonra Akropol Muzeyinin direktoru, professor Dmitris PANTEMALIS çıxış edərək bildirdi ki, tədbirin keçirildiyi muzey həkimiyət uğrunda gedən çox hadisələrə və güc oyunlarına şahidlilik edib. Bu güc oyunları insanların xoşbəxtliyinə və bədbəxtliyinə səbəb olub. O dedi: "Bu tədbirin Akropol Muzeyində keçirilməsinin rəmzi mənəsi ondan ibarətdir ki, insanların sağ qalmaları və emin-amanlıq içinde yaşamları üçün sivilizasiyalara dialoq inkişaf

etdirilməlidir".

Daha sonra Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin sabiq Sədrı Mladen IVANIĆ çıxış etdi. O, real tərəfdaşlığın vacibliyini diqqətə çatdırırdı və Ai üçün ən böyük problemin təhlükəsizlik, iqtisadi böhran, migrant böhranı olduğunu bildirdi. Sabiq Sədr iqtisadi tərəqqinin, əreb böhranının həllinin, davamlı sabitliyin, insan hüquqlarının təmin olunması, demokratianın inkişafı üçün real tərəfdaşlığın vacibliyini diqqətə çatdırırdı. Bildirdi ki, bunun üçün beynəlxalq iqtimaiyyət müzakirələrə açıq olmalıdır.

Açılış çıxışlarından sonra Yüksək Səviyyəli Toplantı işini "Migrasiya problemi xüsusi Avro-Aralıq dənizi problemi kimi" mövzusunda panel sessiyası ilə davam etdirdi.

Slovakianın sabiq Baş naziri Iveta RADICOVANIN moderatorluğlu ilə keçirilən paneldə "Migrant axınları necə idarə oluna bilər? "Balanslaşdırılmış migrasiyaya nail olmaq üçün hansı ölçülər götürülməlidir?" sualları ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Türkiyənin sabiq xarici işler naziri Hikmet ÇOTİN sessiyada çıxış edərək dedi ki, migrasiyanın bugünkü vəziyyəti ciddi narahatlıq doğurur. Bu gün baş verən migrant böhranı müharibələr, münaqışələr və iqlim dəyişikliyinin neticəsidir. "Biz bu gün davamlı migrantlarla münaqışəyə cəlb olunan ölkələrdən gəldiyini deyən natiq migrant axını ilə bağlı qlobal səviyyədə yeni çərçivələrin formalaşdırılmasının vacibliyini söylədi.

Yunanıstanın Pireus şəhərinin meri Yannis MORALIS bildirdi ki, bu panelin onun ölkəsində də aktual olan migrasiya probleminə həsr olunması çox yaxşı haldır. Bu gün migrant böhranının həllinə mane olan millətçilik, populizm kimi anlayışların və radikal meyillerin ölkələrin təhlükəli olduğunu qeyd edən mer cəmiyyətdə, ilk növbədə, bu insanların kömək etmək üçün öz səylərimizi birləşdirməliyik. Hər bir səyi dəyərləndirməliyik. Migrantlarla bağlı problemləri həll etməklə yanaşı, onların cəmiyyətə integrasiyasını təmin etməliyik. Bu məqsədlərə nail olmaq üçün hərətəfli fəaliyyət göstərməliyik", - deyə H.Çetin əlavə etdi.

Sabiq nazir dedi ki, Türkiyənin migrasiya böhranı mövzusunda Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlığı davam edir. Migrant axını nəticəsində insanların üzləşdiyi məhrumiyyətlərdən, yüksək insan itki-sindən danişan H.Çetin bildirdi ki, Türkiye öz ərazisində 3,3 milyon migrantı yerləşdirib. Türkiye bu insanların həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün bütün səylərin ortaya qoyur, onların cəmiyyət-də iştirakını təmin etməyə çalışır.

Keçmiş xarici işler naziri, həmçinin çıxışında qeyd etdi ki, bu gün bütün dünyada Avropa dəyerləri deyilən bir məfhüm dillər ezbəridir. Lakin biz soruşmalıyıq: Avropa dəyerləri həqiqətən də dəyerlərdirmi? Müasir dövrümüzde bu dəyerlərlə bağlı ciddi problemlər mövcuddur və bu dəyerlərin qorunması üçün kifayət qədər fəaliyyət göstərilmir. Bu gün Azə-

baycan Avropada ən böyük qaçqın və məcburi köçkünlər problemi ilə üzləşən ölkədir. Azərbaycanda bir milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkünlər var. Azərbaycanın ərazilərinin bir hissəsi Ermenistan tərəfindən işğal edilib. Dünya iqtimaiyyəti, eləcə də Avropa dəyerlərini təbliğ edən ölkələr bu problemin həllinə lazımi diqqəti göstərmirlər.

BMT baş katibinin sabiq müavinini Noelin HEYZER çıxışında migrasiya probleminin ilk səbəbi kimi davam edən uzunmüddətli münaqışələri gösterdi. O qeyd etdi ki, dövlətlər bu problemlərin həlli üçün öz üzərlərinə öhdəliklər götürməlidirlər, çünkü bizim cəmiyyətlər bu qədər genişmişmişli migrant axınına hazır deyil. Asiyadan Avropaya üz tutan migrantların münaqışəyə cəlb olunan ölkələrdən gəldiyini deyən natiq migrant axını ilə bağlı qlobal səviyyədə yeni çərçivələrin formalaşdırılmasının vacibliyini söylədi.

Koalisyanın rəhbəri çıxışının sonunda qeyd etdi ki, insanların müxtəlif səbəblərdən yerdəyişməsi və migrant axını əbədidir və həzər zaman mövcud olacaq. Eyni zamanda, bu axınlar təkəcə siyasi səbəblərdən baş vermir. Mühərbiyyələr yanaşı, iqlim dəyişiklikləri və iqtisadi böhranlar migrant axınına ciddi təsir göstərir. Vaciibdir ki, bu axınların yaranma səbəbi və düzgün istiqamətlənməsi ilə bağlı beynəlxalq iqtimaiyyət vaxtında doğru qərarlar qəbul edə bilin.

Sonra mövzu ilə bağlı müzakirələr aparıldı, suallar cavablandırıldı. Toplantı işini noyabrın 23-də başa çatdıracaq.

Elgün Niftəli
AZERTAC-in xüsusi müxbiri
Afina

23 noyabr 2017-ci il

Milli Məclisdə bütçə müzakirələri davam edir

Noyabrin 22-də Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədovun sədrliyi ilə parlamentdə "Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət bütçəsi haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi davam etdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, gündəlikdəki məsələ barədə çıxış edən Bahar Muradova, Musa Qasımlı, Yevda Abramov, Kamilə Əliyeva, Şahin İsmayılov, Eldar Quliyev, Jala Əliyeva, Əhliman Əmiraslanov, Çingiz Qənizadə, Azər Badamov, Elçin Quliyev, Fuad Muradov, Eldar İbrahimov, Azay Quliyev, Şəmsəddin Hacıyev 2018-ci ilin bütçə layihəsini yüksək dəyərləndirdilər. Layihə peşəkarlıqla hazırlanmış mükəmməl sənəd adlandırdılar. Qeyd olundu ki, gələn ilin dövlət bütçəsi ölkə daxilindəki mövcud reallıqlar, maliyyə-iqtisadi sahədə dünya miqyasında gedən proseslər nəzərə alınmaqla tərtib olunmuş sosialyönlü, uğurlu və həssas bütçədir. Deputatlar Maliyyə Nazirliyi başda olmaqla 2018-ci ilin bütçə zərfine daxil olan sənədləri yüksək səviyyədə hazırlamağa nail olmuş hökumət qurumlarına təşəkkürlerini bildirdilər.

Çıxışlarda vurgulandı ki, Azərbaycan Prezidentinin yürüdüyü çəvik və uzaqgörən siyaset sayəsində ölkəmizdə irimiqyaslı işlər görülüb, neftdən asılılıq aradan qaldırılıb, qeyri-neft sektoru sürətlə inkişaf edir, bölgələrdə sosial-iqtisadi təreqqinin müsbət nəticələri göz öndəndir. Bu yaxınlar da istifadəyə verilmiş Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti Azərbaycanın iq-

tisadi qüdrətini artıracaq, beynəlxalq aləmdə müsbət imicini daha da möhkəmləndirəcək. Ölkədə yaradılan azad sahibkarlıq zonaları və sənaye parkları mühüm əhəmiyyət daşıyır. Kənd təsərrüfatında ciddi isləhatlar aparılıb, qida təhlükəsizliyi istiqamətində böyük işlər görülüb, ərzaq təminatı məsələsində xaricdən asılılıq azalıb. Həyata keçirilən tədbirlərin məntiqi nəticəsi olaraq gələn il 33 rayon özünümü maliyyələşdirmə imkanına malik olacaq.

Müzakirə zamanı deputatlar son illər ölkəmizdə qazanılmış uğurlarla yanaşı, təmsil etdikləri bölgələrdəki çatışmazlıqları da hökumət üzvlərinin diqqətine çatdırıldılar. Bir sıra kənd rayonlarında yolların abadlaşdırılması və qaz çəkilməsi, gənclər evləri tikintisinin davam etdirilməsi, əhalinin sağlamlığını təmin etmək məqsədile səhiyyə sahəsində zərurət duyulan avadanlığın alınması və digər səhiyyə tədbirlərinin icrası üçün bütçədən eləvə maliyyənin ayrılmazı, tələbələrin yataqxana ilə təminatına və təhsil haqqı ödənişi ilə bağlı probleme diqqət yetirilməsi, keyfiyyətli film yaradılığı üçün lazımi məbləğdə vəsait artırılması, QHT-lərin fəaliyyətinə dövlətin maliyyə dəstəyinin artırılması və digər mühüm məqamlar öne çəkildi.

Milli Məclis sədriinin müavini Bahar Muradova diqqəti insan kapitalının inkişafına dair məsələlərə yönəldi. O, ölkədə hakimlərin və vəkillərin sayının artırılmasının vacibliyini öne çəkdi, müxtəlif obyektlərdə məskunlaşmış

qaçqın və məcburi köçkünlərin, şəhid ailələrinin evlə təminatı zərurətindən bəhs etdi.

Fasilədən sonra iclasda Ziyafer Əsgərov, Valeh Ələsgərov, Rəşad Mahmudov, Əflatun Amaşov, Tahir Kərimli, Rafiq Məmmədhəsənov, Aydin Hüseynov, Sahib Aliyev, Ağalar Vəliyev, Flora Qasımovə çıxış etdilər. Çıxışlarda bütçə layihəsi dayanıqlı inkişafa əsaslanmış təmkinli maliyyə sənədi adlandırıldı. Seçicilərinin qayğılarını öne çəkən deputatlar ölkədə dəmir yolu şəbəkəsinin genişləndirilməsi və yenidən qurulması, məktəb təmiri və ti-kintisi, səhiyyənin problemləri, ucqar rayonlarda qazlaşdırmanın vacibliyi və s. kimi məsələlərə toxundular.

Milli Məclis sədriinin birinci müavini Ziyafer Əsgərov qeyd etdi ki, 2018-ci il üçün dövlət bütçəmiz dünya bazar iqtisadiyyatı konyukturası və iqtisadi risklər nəzəre alınmaqla tərtib olunub, çox təmkinlidir. Müxtəlif rayonlar üzrə ayri-ayrı sahələri balanslaşdırma, proporsiya yaratma çox çətin işdir. Hökumətimiz bu işin öhdəsində bacarıqla gelib. Milli Məclis sədriinin müavini Valeh Ələsgərov gələn ilin dövlət bütçəsində neftin qiymətinin 1 barrel üçün 45 ABŞ dolları mebleğində hesablanması dair fikirlərini bölüşdü. O, son illər neftin qiyməti ilə bağlı dünya praktikasında mövcud olan vəziyyətdən danışdı, Azərbaycan hökumətinin proqnozunun əsaslandırılmış və düzgün proqnoz olduğunu vurğuladı.

Müzakirələrə yekun vuran Milli Məclis sədri Oqtay Əsədov bildirdi ki, komitə iclaslarında 37, plenar iclaslarda 44 deputat 2018-ci ilin dövlət bütçəsinin layihəsinə dair fikirlərini açıqlayıb, təkliflərini diqqətə çatdırıb. Digər deputatlar da çıxışlarını yazılı olaraq katibliyə təqdim edə bilərlər.

Sonra iclasda maliyyə naziri Samir Şərifov, Azərbaycan Mərkəzi Bankının sədri Elman Rüstəmov, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov Milli Məclisde səslənmiş fikirlərə münasibet bildirdilər. Maliyyə naziri parlamentdə aparılan səmərəli müzakirələr, aktual təkliflərə görə Milli Məclis səhbiyəsine və üzvlərinə təşəkkürünü çatdırıb. İclasın yekununda Milli Məclis sədri Oqtay Əsədov bildirdi ki, noyabrin 23-də plenar iclasda bütçə zərfine daxil olan digər məsələlər müzakirə olunacaq.

Oleg Medunitsa: Brüssel forumunda terrorizmin və separatizmin dünya üçün təhlükəyə çevriləməsi barədə ciddi mesajlar verildi

Belçikanın paytaxtı Brüsseldə "Separatizm beynəlxalq sülhə və təhlükəsizliyə təhdiddir" mövzusunda keçirilən beynəlxalq forumda terrorizmin və separatizmin dünya üçün təhlükəyə çevriləməsi barədə ciddi mesajlar verildi. Bu fikri AZƏRTAC-a məxsusi açıqlamasında forumda iştirak edən Ukrayna Ali Radasının deputati Oleg Medunitsa deyib.

Azərbaycanın da separatizmə və işgala məruz qaldığını xatırladan ukaynalı deputat bildirib ki, illərdir Ermə-

nistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibəsinin ədaləti həll olunmaması terrorizm və etnik separatizmin coğrafyasının genişlənməsinə təsir edib. O vurgulayıb ki, bu gün dünyada baş verən münasibələrin həlli məsələsində iki standartlar mövcuddur. Bu amil də beynəlxalq separatizmin yayılmasına təkan verir.

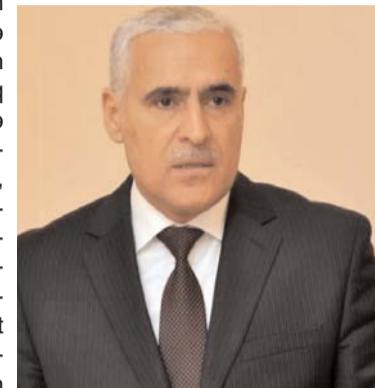
"Təkçə keçmiş SSRİ ölkələri olan Azərbaycan, Ukrayna, Gürcüstan və Moldovada mövcud separatizm və münasibələrə qarşı effektli mübarizə aparılırsayıd, indi digər dövlətlərə də yeni münasibə ocaqları yaranmazdı. Beynəlxalq hüququn teməl prinsiplərinə eməl edilməməsi dünya səhnəsində

təhlükəli proseslərə ayaq açıb", - deyə O.Medunitsa əlavə edib. Ukraynalı deputat vurgulayıb ki, dünya dövlətləri və beynəlxalq təşkilatlar işgalçılığı, separatizmə qarşı effektli mübarizə aparmalıdır.

Brüsseldə keçirilən Beynəlxalq Forum separatizmin nə qədər ciddi təhlükə olduğunu bir daha aydınlıq gətirir

"Bu gün dünyanın müxtəlif bölgələrində separatizm meyillərinin güclənməsi beynəlxalq sülhə və təhlükəsizliyə ciddi əngel təredir. Artıq uzun illərdir ki, Azərbaycan da bu bələdan eziyyət çəkir. 25 il-dən artıqdır ki, torpaqlarımızın 20 faizi Ermənistan tərəfindən zəbt edilib, 1 milyondan artıq soydaşımız qaçqın və məcburi köçkünlərə toxundular.

Vüqar Rəhimzadə qeyd etdi ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçi cənab Əli Həsənovun forumdakı dərin məzmunlu çıxışı zamanı bir daha separatizmin beynəlxalq sülhə və təhlükəsizliyə böyük təhdid olduğu beynəlxalq birliyin nəzərinə çatdırılıb: "Bu gün qarşida duran əsas hədəf dündəyada hökm sürən separatizmə qarşı birgə mübarizədir. Bu mübarizə isə, o zaman effektli olar ki, dünya dövlətləri, xüsusilə də, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar bu sahədə qəti mövqə və güclü iradə ortaya qoysunlar. Cənab Əli Həsənov da, haqlı olaraq, bildirib ki, mövcud münəaqişlər beynəlxalq hüququn prinsiplərinin kobud şəkildə pozulmasına, dövlətlərin ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə qarşı ciddi təhdidlərin yaranmasına səbəb olur. BMT, ATƏT və Avropa Şurası kimi beynəlxalq təşkilatların etnik separatizmə qarşı qətiyyətli mübarizə aparması vacibdir. Əger bu, mümkün olmasa, etnik separatizm dönyanı millətlərarası münəaqişlər meydənına əvvərə bilər. Hesab edirəm ki, Cənab Əli Həsənovun bu fikirləri separatizmin nə qədər ciddi təhlükə olduğunu bir daha aydınlıq getirir."

YAP Siyasi Şurasının üzvü vurgulayıb ki, forumda diqqət yetirilən əsas məsələlərdən biri də beynəlxalq münasibələr sisteminde hökm sürən "ikili standartlar" siyasetidir: "Təəssüf ki, bu gün dünyada ayri-ayrı dövlətlərə və baş verən hadisələrə qarşı ikili standartlar prizmasından yanaşıma mövcuddur. Bu amil isə, ədalət prinsipinin tam olaraq bərqrər olmasına mane olur, beynəlxalq hüquq normalarının kobud şəkildə pozulmasına getirib çıxırı. Elə götürək Dağlıq Qarabağ münəaqişsini. BMT, ATƏT və Avropa Şurası kimi nüfuzlu təşkilatlar münaqışının həlli ilə bağlı sənədlər qəbul etsər də, problemin çözülməsi istiqamətində ciddi addımlar atılmış, bəzən işgalçı ilə işgala məruz qalana eyni münasibet göstərilir."

"İki sahil" qəzetinin baş redaktoru əlavə edib ki, forumda müzakirə olunan əsas məsələlərdən biri də Azərbaycan-Avropa İttifaqı əlaqələri olub: "Azərbaycan və Avropa İttifaqının qarşılıqlı münasibələri ile bağlı aparılan müzakirələr əlaqələrin gələcək perspektivlərinin yüksək səviyyədə olduğunu göstərir. Cənab Əli Həsənov haqlı olaraq vurgulayıb ki, Azərbaycan yalnız Avropa İttifaqının enerji təminatı və təhlükəsizliyi baxımından, habelə, "Qonşuluq siyaseti"nin əsas tərəfdəşlərindən biri kimi deyil, həmçinin, dönyanın müxtəlif bölgələrində - Əfqanistanda, İraqda, Balkanlarda və s. həyata keçirdiyi sülh-yaratma proseslərində birbaşa iştirakı, NATO-nun qeyri-hərbi ehtiyatlarla təchizatı, təhlükəsiz hava dəhlizinin təqdim olunması istiqamətində fəaliyyəti ilə Qərbin etibarlı tərəfdəsi hesab olunur. Hesab edirəm ki, Avropanın mərkəzində bu cür forumların təşkilini Azərbaycan həqiqətlərinin təbliğində mühüm əhəmiyyət kəsb edir."

Bahar Muradova: İnsan kapitalının inkişafı onun müxtəlif sahələrdə hüquqlarının qorunmasının təmin olunmasını tələb edir

Milli Məclisin komitələrində bütçə müzakirələri zamanı bir çox məsələlərə dikkət yetirildi. Son olaraq 5 komitənin birgə iclasında müzakirələrdə əsasən insan kapitalı və onun inkişafına dair məsələlər dikkət merkezində oldu. Biz bu sahədə dövlətin görüyü işlər, vəzifələr və perspektivlər bərədə ciddi müzakirələr apardıq. Ümumi vəziyyət yaxşıdır, inkişaf tendensiyası müşahidə olunur. Amma bu sahədə həm köhnədən qalmış, həm də inkişafın doğurduğu problemlər var. Bu problemləri aradan qaldırmalıq və onun bütçə təminatı olmalıdır". Bu fikirləri Milli Məclisin Sədr müavini Bahar Muradova parlamentin dünən keçirilən iclasında 2018-ci ilin dövlət bütçəsi layihəsinin müzakirələri zamanı deyib.

B.Muradova bildirib ki, insan kapitalının inkişafı onun müxtəlif sahələrdə hüquqlarının qorunmasının təmin olunmasını tələb edir. Onun fikrincə, bu olacaqsə, hökumət olaraq qarşıya qoyulan məsələlərinin öhdəsindən gələ bildiyimizi deyə bilirik: "Dolayısı ilə insan hüquqlarına təsir göstərən bir sıra amillər var ki, bunlar xüsusi həquqmühafizə, təhlükəsizlik və məhkəmə orqanlarının fealiyyətinə bağlıdır. İşin çoxluğu, hakimlərin, vəkili və müstəntiqlərin fealiyyəti zamanı üzləşdikləri çətinliklər dəyişisi ilə insan hüquqlarına mənfi təsirlərini göstərir. Tərəfdarıymı ki, hakimlərin sayı artmalı və bunun da bütçə təminatı vacibdir. Vəkillik sahəsində də problem çox ciddidir. Bu yaxınlarda qanunvericiyə etdiyimiz dəyişiklik özü də bu sahədə ciddi adımların atılmasını tələb edir".

Vitse-spiker qeyd edib ki, məhkəmələrdə vəkil rolunu oynayan nümayəndələrin fealiyyətini tənzimləmək üçün qanunvericilik sahəsində atılan addımlar vəkili və qanun artırılmasının və təminatının müəyənətlenmesi işini vacib edir: "Burada vətəndaşların məqsədi şəkildə hüquqları-

nın pozulmasından söhbət getmir. İşlərin yaxşı araşdırılmaması, müdafiənin səviyyəli şəkildə təmin olunmaması, istintaqın gedişində bir çox məsələlərin aydınlaşdırmağın mümkün olmaması məhkəmə baxış zamanı prosedurların pozulması hallarına getirib çıxarır. Təbii ki, nəticəsində, verilən hökmərdən, aparılan istintaqdan nərizi qalan vətəndaşlar öz hüquqlarının pozulduğu qənaetine gəlirlər və hüquqlarının qorunması üçün müvafiq qurumlara müraciət edirlər. Parlamentin İnsan hüquqları komitəsinə gələn belə müraciətlərin sayı çoxdur. Bunu nəzərə alaraq deyə bilərəm ki, hüquq mühafizə, təhlükəsizlik və məhkəmə orqanlarının real və insan hüquqlarının qorunmasını təmin edəcək şəkildə həyata keçirilməsini təmin edən islahatları və dəyişiklikləri etməyə ciddi ehtiyac var".

B.Muradova həmçinin qaçqın və məcburi köçkünlərin problemlərinə də dikkət çəkir. Qaçqın və məcburi köçkünlərin həyat şəraiti yaxşılaşdırılması istiqamətində böyük işlərin görüldüyü dəyən vitse-spikerin sözlərinə görə, buna baxma夸raq, problemlər də var. "Onlar da ölkəmizin vətəndaşlarıdır və harda, kime məxsus mülkiyyətdə yaşamasından asılı olmayaraq evlə təmin olunmasını isteyirlər. Xüsusi qəzalı evlərde yaşayanlar köçürülməlidir və bunu tezliklə etmək lazımdır. Həmçinin, ayri-ayrı evlərde, özelleşdirilmiş müəssisələrin həyətində, köməkçi qeyri-yaşayış məntəqələrində məskulaşan köçkünlər var ki, onların vəziyyəti həqiqətən də ağıdır. Onlar ilk növbədə köçürüleli insanların siyahısında olmasalar da vəziyyətləri acıcaqlıdır. Bu istiqamətdə də diferensial yaşınamaya ehtiyac var. Onların uçoğu aparılmalıdır. Məsələn, Ağdamdan, Zəngilan'dan olan köçkünlər var ki, şəhid ailələridir. Onların ümumi qaydada ev növbəsinə götürülməsi mümkün olmur. Bu insanlar hızırda yaşıdlıqları rayonlarda siyahıya alınırlar, öz rayonları da yoxdur. Qaçqın-köçkün təbəqəsi içerisinde şəhid ailələrinin ümumi siyahısı hazırlanmalı, onların harda məskunlaşmasından asılı olmayaraq ilk olaraq evlə təmin olunmalı təbəqələr kimi qəbul edilmelidirlər"- deyə, vitse-spiker vurgulayıb.

B.Muradova bütövlükde 2018-ci ilin dövlət bütçəsini təqdir edib və millət vəkilərini bu qanun layihəsinə səs verməyə çağırıb.

"Brüsseldə keçirilən separatizmlə bağlı forum Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması ilə yadda qaldı"

Belçikanın paytaxtı Brüsseldə "Separatism beynəlxalq sülhə və təhlükəsizliyə təhdiddir" mövzusunda keçirilən Beynəlxalq Forumda Azərbaycan Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi - şöbə müdürü Əli Həsənovun çıxışı, hər şəydən öncə, hazırda demək olar ki, bütün dünya üçün aktual olan bir məsələnin, terrorizm və separatizmin nə qədər təhlükəli olduğunu aktuallaşdırmaqla, həm də Azərbaycanın bu bələdan uzun illərdir nə qədər əziyyət çəkdiyinin diqqət çatdırılması ilə yadda qaldı.

Bunu Trendə Milli Məclisin deputati Hikmet Babaoglu deyib.

H.Babaoglu bildirib ki, forumun "Yeni dünya düzənində separatizm dalğası: Problemi nece həll etməli? Separatizmə məruz qalmış ölkələrin təcrübəsi" adlanan ilk panelində Ermənistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münəqşəsi və beynəlxalq separatizm məsələlərinə toxunan Əli Həsənov beynəlxalq münasibətlərin hazırlığı və vəziyyətində terrorizm və etnik separatçılığın az qala bütün dünya ölkələrinin ərazi bütövlüyünü təhdid etdiyini bildirdi: "Hindistandan başlanmış Şimali Avropaya, Avroatlantikdan Latin Amerikasına qədər olduqca geniş bir geosiyasi məkanda coxsayılı dövlətlərin belə problemlə üz-üzə qaldığını xatırladan natiq vaxtında Azərbaycanda baş qaldıran etnik separatizmə qarşı beynəlxalq təşkilatların biganə qalmasının, probleme ikili standart siyasetlə yanaşmalarının bu belənin geniş yayılmasında olan rolunu öne çəkdi. Postsoviet məkanında az qala kültüvi şəkildə baş qaldıran etnik separatizmin Avropanın dərinliklərinə qədər irəliləməsində bu problemin vaxtında həll edilməsi üçün yetərli cəhdlerin göstərilməməsi səbəblərdən biri kimi diqqət çatdırıldı. Azərbaycan, Gürcüstan, Moldova, Ukrayna kimi ölkələrdə baş qaldıran etnik separatizmə qarşı vaxtında qətiyyəti mübarizə aparılsayıb, sonrakı mərhələdə Balkanlarda, Şimali-Qərbi Avropana və nəhayət, İspaniyada separatçılıq bu həddə gəlib çatmadı. Separatizm və terro-

rism - biri digərini bəsləyən iki radikal vəsiyyət kimi bu gün milli dövlətlərin dağılmasına qədər gedib çıxan dəhşətli dağıdıcı proseslərə səbəb olur. Terror hazırda hibrid mühabibə vasitəsinə çevriləməklə, müsəlman Şərqində və Şimali Afrikada coxsayılı dövlətlərin funksional dövlət aparatını dağıdırıb, tarixdə görünməmiş dəhşətlərə və miqrasiyaya səbəb olub. Bu gün isə vaxtılı Avropadakı bəzi mərkəzlər tərəfindən dəsteklənərək, üçüncü ölkələrə ixrac edilən terrorizm və separatizm Avropanın qapısını döyməyə başlayıb. Əli Həsənov haqlı olaraq qeyd etdi ki, bu probleme qarşı mübarizə birgə səylər tələb edir. Əgər beynəlxalq hüquq tərəfindən dəsteklənən dövlətlərin ərazi bütövlüyü principi sözdə deyil, əmələdə müdafiə olunarsa, o zaman separatizmə qarşı effektiv mübarizə aparmaq olar. Hətta qısa müddətə neticələr də eldə etmək olar".

Deputat bildirib ki, Azərbaycan artıq uzun illərdir ki, separatizmdən və terrordan əziyyət çəkir: "Örazilərimizin 20 faizindən çoxu Ermənistan tərəfindən işğal edilib. Problemin həlli üçün BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi qətnamələrin yerine yetirilməsinin vaxtı çoxdan çatıb. Ona görə də, hazırkı mərhələ belə problemlərin həlli mərhələsi olmalıdır. Əks-təqdirdə, bu gün əgər dünyada 50-dən çox belə problem mövcud dursa, gələcəkdə yuzlərlə ola bilər. Çünkü dönyanın hər yerində, xüsusiət, Avropada potensial separatizm ocaqları həddindən artıq çoxdur. Əgər onları hamısı birdən aktiv fazaya keçərsə, onda hazırkı dünya nizamından əsər-əlamət qalmaz. Ən çox əziyyət çəkən isə elə terrorizmə və separatizmə ən çox dəstək verən ölkələr olar. Ona görə də, belə ölkələr imperialist ambisiyaları bir kənarə qoysaraq, dağıdıcı separatizmə qarşı ciddi mübarizə aparmalıdır. Məhz Azərbaycanın bu cür global problemi aktuallaşdıraraq, dünya ictimaiyyətinin diqqətini bu naçır etməsi xüsusi qiymətləndirilməli bir hadisədir. Düşünürəm ki, ölkəmizin təşəbbüsü ilə başladılan bu beynəlxalq proses dostlarımızın və tərəfdarlarımızın sayını artırıqla, Ermənistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ probleminin həllinə öz töhfəsini vermiş olacaq".

Qeyd edək ki, noyabrın 20-də Belçikanın paytaxtı Brüsseldə Azərbaycanın Diasporla iş üzrə Dövlət Komitesinin və Avropa Azərbaycanlıları Konqresinin təşkilatı dəstəyi ilə "Separatizmin beynəlxalq sülhə və təhlükəsizliyə yaradıldığı təhdidlər" mövzusunda beynəlxalq forum keçirilib. Tədbirdə Azərbaycan Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi - şöbə müdürü Əli Həsənov, Azərbaycanın Belçikadakı səfirliliyinin nümayəndələri, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitesi sədri Nazim İbrahimov, Azərbaycanın Avropada fealiyyət göstərən diaspor təşkilatlarının rəhbərləri, həmçinin, bir çox nüfuzlu beynəlxalq ekspertlər, siyasi xadimlər, sabiq ölkə prezidentləri, baş nazirlər və parlament sədrləri iştirak ediblər.

Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Naxçıvan Dövlət Universitetində olub

Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin (BQXK) Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Elena Aymone Sessera və nümayəndəliyin müdafiə işləri üzrə koordinatorı Byorn Oliver Ram Naxçıvan Dövlət Universitetində (NDU) olublar. NDU-nun mətbuat şöbəsindən AZERTAC-a bildirilib ki, universitetin beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, dozent Seymour Talibov qonaqları salamlayaraq, ali təhsil ocağının strukturunu və fealiyyəti haqqında məlumat verib.

Qeyd olunub ki, NDU ən son texnologiyalarla təchiz edilib. Universitet yüksək dövlət qayğısı ilə əhatə olunub və burada distant, eləcə də elektron təhsilin inkişafı üçün lazımi şərait mövcuddur. Universitetin beynəlxalq əlaqələrindən danışan prorektor ali təhsil ocağı "Erasmus+", "Mövlana" mübadilə proq-

ramlarına qoşulduğunu və proqramlar çərçivəsində həyata keçirilən müxtəlif beynəlxalq layihələrde uğurla təmsil olunduğunu diqqətə çatdırıb. Bütün bunlar isə öz növbəsində dünya universitetləri ilə müəllim-tələ-

be mobilliyinin həyata keçiriləməsinə geniş imkanlar açır.

Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Elena Aymone Sessera muxtar respublikada ikinci dəfə olmağından məmənunluğunu ifade edib. Qonaq BQXK-nin ümumi iş prinsipi, o cümlədən qurumun Azərbaycan nümayəndəliyinin fealiyyəti barədə danışb. Vurğulanıb ki, Azərbaycanda 1992-ci ildən fealiyyət göstərən qurumun başlıca məqsədi cəbhəyanı bölgələrdə yaşayış, mühərabədən əziyyət çəkən mülki vətəndaşlara humanitar yardımın göstəriləməsindən ibarətdir. Nümayəndəliyin rəhbəri universitetlə əməkdaşlıq etməkdə maraqlı olduğunu və bu istiqamətdə səylərini əsirgəməyəcəklərini bildirib.

23 noyabr 2017-ci il

Ümummilli lider Heydər Əliyev siyasi xəttinin bahraları

Ordubad rayonunun Üstüpü kəndində geniş quruculuq işləri aparılıb

1992-ci il noyabrın 21-də ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Naxçıvanda yaradılan Yeni Azərbaycan Partiyası ötən 25 ilde ölkəmizdə əsas hərəkətverici siyasi təşkilata çevrilib. Partiyanın programında nəzərdə tutulan tədbirlərin uğurlu icrası Azərbaycanı və onun Naxçıvan Muxtar Respublikasını davamlı inkişaf yoluna çıxarıb. Yeni Azərbaycan Partiyasının təməlində duran inkişaf, sabitlik və yüksək rifah prinsiplərinin muxtar respublikada əməli surətdə həyata keçirilməsi nəticəsində sosial-iqtisadi inkişaf təmin edilib, genişməyəsi quruculuq işlərinin əsası qoyulub, yaşayış məntəqələri yeni görkəm alıb, ən ucqar dağ kəndlərində bele müasir infrastruktur yaradılıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, noyabrın 21-də - Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25-ci ildönümündən

de Ordubad rayonunun Üstüpü kəndində yeni sosial obyektlər istifadəyə verilib.

Üstüpü kənd tam orta məktəbinin yeni binasının açılışı olub.

Noyabrın 21-də Üstüpü kənd tam orta məktəbinin yeni binası istifadəyə verilib. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov məktəbin açılışını bildiren lenti kəsib.

Bildirilib ki, 340 yerlik məktəb binası zirzəmi ilə birlikdə 4 mərtəbədən ibarətdir. Bina da 2-si elektron lövhəli olmaqla 16 sınıf otağı,

fizika və kimya-biologiya laboratoriyaları, hərbi kabinet, şahmat sınıfı, kompüter otağı, müəllimlər otağı, psixoloq otağı, kitabxana və idman zalı vardır. Məktəbin kitabxana fondunda 1852-ci dərslik və 3050-ci bədii ədəbiyyat olmaqla 4900-dən çox kitab vardır. Kitabxanada oxunması zəruri olan kitablardan ibarət güşə yaradılıb. Kompüter otağında isə 19 kompüter quraşdırılıb və internetə qoşulub. Məktəbdə hərbi dərslerin tədrisi üçün bütün imkanlar yaradılıb.

Məktəbdə tədrisin səviyyəsi ilə tanışlıq

zamanı qeyd olundu ki, 2017-2018-ci tədris ilində Üstüpü kənd tam orta məktəbində birinci sinfə 14 şagird qəbul olunub. Məktəbədən hazırlıq qrupunda isə 13 şagird vardır.

Məktəbədən hazırlıq qrupunun şagirdi, 5 yaşlı Bəkir Nəcəfli Ali Məclisinin Sədrinə minnətdarlıq edərək dedi: "Hörməti Sədr! Kəndimizə gəlmişiniz biz uşaqları sevindirir. Çünkü bizim üçün müasir məktəb binası istifadəyə verilir. Qürur duyurur ki, gelecekdə bu məktəbdə təhsil alacaq. Söz veririk ki, müstəqil Azərbaycan üçün iaylıqlı övladlar olacaq. Yaşasın Müstəqil Azərbaycan!"

Elektron ləvhəli sinifdə muxtar respublikanın 220 təhsil müəssisəsi ilə Heydər Əliyev Muzeyi arasında "Heydər Əliyev yeni Azərbaycanın qurucusudur" mövzusunda keçirilən distant dərs izlənilib.

Ali Məclisin Sədri müəllimlərle görüşüb, onları yeni məktəb binasının istifadəyə verilməsi münasibətilə təbrik edərək deyib: Bu gün ölkəmizin həyatında əlamətdar gündür. Çünkü Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıl-

şə sahibi olan gənc həyatda uğur qazanmaqla yanaşı, həm də ölkəsi üçün yararlı vətəndaş olur.

Ali Məclisin Sədri qazanılan nailiyyətlərə görə məktəbin kollektivine təşəkkür edib, onlara tədrisde uğurlar arzulayıb.

Məktəbin müəllimi Səmirə Əliyeva minnətdarlıq edərək deyib: Naxçıvanda təhsilə göstərilən diqqət bütün müəllimlər tərəfindən razılıqla qarşılır. Bu tədris ilində Payız, Qarahəsənli, Ələkli və bu gün də Üstüpü kəndində müasir məktəb binasının istifadəyə verilməsi etibarlı gələcəyimizin təminatına hesablanıb. Həmçinin elektron ləvhəli, kompüterlə təchiz olunan, ən müasir tədris şəraiti yaradılan məktəb binasının istifadəyə verilməsi kollektivde bayram sevinci yaradıb. Müəllimlər bu qayığının müqabilində daha səyələ çalışacaq, milli köklərə bağlı, geniş dünyagörüşlü, savadlı və vətənpərvər gənclərin yetişdirilməsində bilik və bacarıqlarını əsirgəməyəcəklər.

Məzrə kəndindən olan uşaqların məktəbə rahat gəlişini təmin etmək üçün məktəbə yeni xidmeti avtomobil təqdim olunub. Məktəb binasının həyətində açıq idman qurğuları istifadəyə verilib, yaşıllıqlar salınıb.

Üstüpü kənd həkim ambulatoriyası istifadəyə verilib

Muxtar respublikada əhaliyə göstərilən səhiyyə xidmətinin səviyyəsi yaxşılaşdırılır. Müasir tibb ocaqlarının istifadəyə verilməsi, xüsusi kəndlərdə tikilən həkim ambulatoriyaları insanların hərəkəlli səhiyyə xidməti ilə təmin olmasına imkan verir.

Noyabrın 21-de Üstüpü Kənd Həkim ambulatoriyasının açılışı olub. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov açılışı bildirən lenti kəsib, tibbi xidmətin təşkili ilə maraqlanıb. Məlumat verilib ki, ambulatoriyada 8 otaq - baş həkim, stomatoloq üçün kabine, palata, palata, doğuş, peyvənd, mama, qeydiyyat otağı və aptek yerləşir. Həkim ambulatoriyasında stomatoloji qurğu, doğuş masası, quruducu şraf, mikroskop və digər tibbi avadanlıqlar qoyulub, fizioterapiya kabinesi yaradılıb. Kabinetdə elektroterapiya və ultrasəsle müalicə aparati, ultrayıksək tezlikli cərəyanla müalicə aparati, parafin eritmə qazanı və "SOLYUKS" lampası vardır. Müasir tibbi avadanlıqlar sehiyyə xidmətinin nümunəvi təşkilinə imkan verəcəkdir.

Ali Məclisin Sədri Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25-ci ildönümü və yeni məktəb binasının istifadəyə verilməsi münasibətilə kollektivi təbrik edərək deyib: Məktəb işi hər bir ölkə üçün ən vacib sahədir. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tövsiyə edirdi ki, "Ölkənin təhsil sisteminde orta məktəb xüsusi yer tutmalıdır". Yeni məktəb binalarının tikilməsi, müasir tədris şəraitinin yaradılması bu gün qarsıda duran əsas vəzifədir. Üstüpü kənd tam orta məktəbi üçün də müasir tədris şəraiti yaradılıb. Bütün bunlar imkan verəcəkdir ki, məktəbi bitirən gənclər ölkəmizdə və dönyanın qabaqcıl universitetlərində ali təhsillərini davam etdirə biləsinlər. Müasir tədris imkanlarına malik məktəb binalarının istifadəyə verilməsi, müəllim tələbkarlığı və şagird çalışqanlığı təhsildə uğur qazanmağın başlıca şərtləridir. Ötən tədris ilində Üstüpü kənd tam orta məktəbini bitirən məzunlardan 4-ü ali məktəblərə, 2-si orta ixtisas məktəbine, 1-i isə Heydər Əliyev adına Hərbi liseyə qəbul olunub. Bütün bunlar məktəbdə tədrisin düzgün təşkilinin nəticəsidir. Kollektiv yaradılan şəraitdən istifadə edərək nailiyyətləri daha da artırımlı, məktəbdə gələcəyimizin təminatçıları olan əsl vətəndaşları yetişdirilməlidir. Məktəbi bitirən her bir gənc özünə həyat yolu seçməli, bir peşə öyrənməlidir. Pe-

liyən gün Üstüpüdə yeni kənd mərkəzinin açılışı olub. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov açılışı bildirən lenti kəsikdən sonra binada yaradılan şəraitle tanış olub.

Bildirilib ki, 3 mərtəbəli kənd mərkəzində dövlət qurumlarının fealiyyəti üçün lazımi şərait yaradılıb, iş otaqları istifadəyə verilib. Bina da rabitə evi, polis sahə məntəqəsi, kitabxana, baytarlıq məntəqəsi, Yeni Azərbaycan Partiyası ərazi ilk təşkilatı, inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəlik, bələdiyyə, mədəniyyət evi, statistika otağı və 74 yerlik zal yerləşir. Kitabxanada 7462 kitab vardır. Onlardan 1405-i latın, 6057-si isə ciril əlifbasi ilə çap olunmuş ədəbiyyatlardır. Fond yeni nəşrlər hesabına daim zənginləşdirilir.

Yeni Azərbaycan Partiyası Üstüpü kənd ərazi ilk təşkilatının 158 üzvü vardır. Hazırda

Ümummilli lider Heydər Əliyev siyasi xəttinin bahraları

partiya üzvlərindən 39-u gənc, 67-si isə qadınlardır. Rabitə evində quraşdırılan 384 yerlik ATS keyfiyyətli rabitə xidmətinin göstərilməsinə və sürətli internetdən istifadəyə imkan verir. Hazırda kənddə 317 telefon və 48 internet istifadəçisi vardır. Burada yeni poçt bölməsi də yaradılıb, dövri mətbuatın, internet və danışq kartlarının satışı təşkil olunub, POS-terminal qoyulub, ödənişlərin qəbulu təmin edilib.

Üstüpü və Düylün kəndlərində yeni xidmət obyektləri fəaliyyətə başlayıb

Üstüpü və Düylün kəndlərində əhalinin rəhatlığının təmin olunması istiqamətində həyata keçirilən kompleks tədbirlər çərçivəsində yeni xidmət mərkəzləri də tikilib. Məlumat verilib ki, xidmət mərkəzlərində bərbərxana, qadın gözəllik salonu, et satışı yeri, anbar, ərzaq və təsərrüfat malları mağazaları, dərzi yerləşir. Yeni mərkəzlərdə 10 nəfər işlə təmin olunub.

Ali Məclisin Sədri xidmət mərkəzlərində aile təsərrüfatlarında istehsal olunan müxtəlif məhsulların satışına üstünlük verilməsini tapşırıb. Xidmet mərkəzində işlə təmin olunan dərzi Mərdan Məmmədov sade peşə adamları üçün yaradılan şəraitə görə minnətdarlıq edib.

Düylün-Çənnəb-Üstüpü-Məzrə kənd avtomobil yolu istifadəyə verilib

Muxtar respublikanın dağ kəndlərində müasir yol infrastrukturunun yaradılması yaşayış məntəqələrinin inkişafına mühüm töhfədir. İnsanların və nəqliyyat vasitələrinin rahat hərəkətinin təmin olunması həm de kəndlərin turizm potensialını xeyli artırıb. Bu sahədə həyata keçirilən tədbirlərin davamı olaraq noyabrın 21-də Düylün-Çənnəb-Üstüpü-Məzrə kənd avtomobil yolu əsaslı yenidənqurma işlərindən sonra istifadəyə verilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov yolu açılışını bildirən lenti kesib, görülən tikinti işləri ilə maraqlanıb. Bildirilib ki, yenidən qurulan yolu uzunluğu 20 kilometrdir. Yol genişləndirilərək asfalt örtük salınıb. Yolun üzərində 217 su keçidi qoyulub, 701 metr istinad divarı tikilib, 8 köprü əsaslı təmir edilib, 1300 metr qoruyucu çəpər, 3512 metr beton kanal çəkilib. Bundan başqa Üstüpü kəndində 3500 metr yol hamarlanaraq qum-çınqıl qatı verilib, 2 su keçidi qoyulub, 267 metr sahilbərkitmə işləri aparılıb. Yolboyu yol-hərəkət nişanları quraşdırılıb, kəndlərdə piyadaların təhlükəsiz hərəketi üçün səkilər salınıb. Yolda görülen işlərlə tanışlıqdan sonra Ali Məclisin Sədri kənd sakinləri ilə görür-

şüb.

Ali Məclisin Sədri kənddə yeni sosial obyektlərin istifadəyə verilməsi və Üstüpünün abad kəndlərin sırasına qoşulması münasibəttile sakinləri təbrik edərək deyib: Bu gün ölkəmizdə həyata keçirilən tədbirlər bütün yaşayış məntəqələrinin, eləcə də kəndlərin simasını dəyişir, insanların yaşayış səviyyəsini yaxşılaşdırır. Hər bir yaşayış məntəqəsinin abadlaşması ümumilikdə ölkəmizin inkişafı deməkdir. Bütün bu tədbirlər ölkəmizdə uğurla həyata keçirilən Heydər Əliyev siyasi xəttinin bəhrələridir. Bu gün Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis konfransının keçirilməsinin 25-ci il-dönümüdür. Ötən dövrde Yeni Azərbaycan Partiyası ölkəmizin inkişafını təmin etmişdir. Üstüpü kəndində görülən quruculuq işləri, istifadəyə verilən yeni sosial obyektlər də bu inkişafın bir kəndin timsalında göstəricisidir.

Ali Məclisin Sədri deyib: Bu gün Üstüpü kəndi tamamilə müasirleşmişdir. Kənddə müasir tədrisin tələblərinə uyğun məktəb binası, dövlət qurumlarının səmərəli fəaliyyəti üçün kənd mərkezi, insanların tələbatını ödəyəcək həkim ambulatoriyası, xidmət mərkəzi qurulub, kənd sürətli internetə təmin edilib. 20 kilometrlik Üstüpü kənd avtomobil yolu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamına əsasən Prezidentin Ehtiyat Fondundan ayrılmış 6,1 milyon manat vəsaitin hesabına çəkilib.

Ali Məclisin Sədri kənddə tikinti işlərinin keyfiyyətlə aparıldığı bildirib, bu münasibətlə muxtar respublikada tikinti sahəsində çalışınlar təşəkkür edib.

Qeyd olunub ki, kənddə yaradılan bu şərait insanların rahat yaşayışına xidmət edir. Vaxtilə kəndin yol problemləri vardı. İnsanlar mərkəzlə əlaqə saxlamaqda çətinliklər çəkirdi. Uşaqlar lazımi şəraiti olmayan məktəbdə təhsil alırdı. Xidmət sahələri səmərəli fəaliyyət göstərmirdi. Lakin bu gün qeyd olunan problemlərin hər biri həll olunub, kənddə yeni xidmət sahələri yaradılıb, iş yerləri açılıb. Sakinlər də yaradılan bu şəraittən səmərəli istifadə edərək ölkəmizin inkişafına töhfə verməli, torpaqlar ekilməli, tikilənlər-qurulanlar qorunub saxlanılmalıdır.

Ali Məclisin Sədri ölkəmizin siyasi və idarəi məhayətində mühüm yeri olan Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis edilməsinin 25-ci il-dönümü və kənddə aparılan quruculuq işləri münasibəttile sakinləri təbrik edib.

Kənd ağsaqqalı Məhəmməd Əsədov çıxış edərək deyib: Bu il aparılan quruculuq işləri Üstüpü kəndinə yenilik və inkişaf bəxş edib. Kənde yol çəkilib, məktəb binası tikilib, sakinlərin rahat yaşaması üçün bütün tədbirlər görlüb. Üstüpü bu gün qəsəbəyə çevrilib. Kən-

din siması kökündən dəyişilib. Sakinlər bu işlərlə fəxr edir. Məhəmməd Əsədov bütün kənd sakinləri adından minnətdarlıq edib.

Üstüpü kəndinin yetirməsi, ziyanlı Yusif Babanlı minnətdarlıq edərək deyib: Üstüpü kənddə yeni sosial obyektlərin Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25-ci ildönümündə istifadəyə verilməsi kəndin həyatında əlamətdar hadisədir. Çünkü Yeni Azərbaycan Partiyası ölkəmizin inkişafını təmin edib. Bu gün ölkə Prezidentinin rəhbərliyi altında Azərbaycanın nail olduğu inkişafın ən bariz nümunəsi müasir Naxçıvandır. Fəxr edirik ki, muxtar respublikada aparılan geniş quruculuq iş-

ləri, əhalinin rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində görülən işlər Üstüpü kəndini de əhatə edib. Ali Məclisin Sədri kənd sakinləri ilə xatirə şəkli çəkdirib.

X X

Üstüpü kəndində abadlıq işləri də görülüb, 1200 metr fiber-optik kabel, 2700 metr rabitə, 1770 metr elektrik və 550 metrlik qaz xətti çəkilib, 9350 metr qaz xəttində təmir-bərpa işləri aparılıb. Həmcinin kənddə əhalinin içməli suya olan tələbatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə 2000 metr müxtəlif diametrlı içməli su xətti də çəkilib.

"The Washington Times" qəzetiində Xankəndidəki qanunsuz rejimə yardım göstərilməsi barədə məqalə dərc edilib

"The Washington Times" qəzetiində "Jewish News Service" nəşrinin sabiq baş redaktoru Ceykob Kamaraşın "Dağlıq Qarabağ ucbatın-dan mənəvi oriyentirlərin itirilməsi" sərlövhəli məqaləsi dərc edilib.

AZERTAC xəbər verir ki, bu materialda Azərbaycanın işgal edilmiş Dağlıq Qarabağ regionundakı qanunsuz rejime maliyyə yardımının göstərilmesinin hüquqa zidd olmasına və Amerika hökuməti tərəfindən belə hərəkətlərin ABŞ-in rəsmi xarici siyasetinə uyğun gelmeməsindən bəhs edilir.

Müəllif yazır ki, Amerika tərəfindən başqa dövlətlərə maliyyə yardımını məsələsinə baxıldıqda çox vaxt bu yardımın dollar şəklində ifadesi deyil, bu ve ya digər ölkəyə yaxud region ölkələrinə yardımının mənəsi xüsusi ehemmiyyət kəsb edir. Kamaras qeyd edir ki, Azərbaycanın beynəlxalq məqyasda tanınmış ərazisi olan, Ermənistana tərəfindən qeyri-qanuni işgal edilmiş Dağlıq Qarabağa yardımını məsələsi buna əyani nümunədir.

Cari ilin may ayında Ermənistana ciddi zərbə aldı: Prezident Tramp 2018-ci ilin maliyyə ili üçün təklif etdiyi bütçədə Ermənistana yardım təxminən 70 faiz azaldılaraq 22,4 milyon dollardan 6,8 milyon dollara endirildi.

Bununla bərabər, ele həmin bütçədə Azərbaycana yardım düz 90 faiz azaldılaraq 1 milyon dollara endirildi. Xarici yardımın kəskin şəkildə azaldılması Tramp administrasiyasının fərqləndirici cəhətidir və nəzəri baxımdan heç bir ölkə bunu öz ünvanına qəbul etməməlidir, çünki ABŞ hökumətinin fəaliyyətində bir sıra sektorlarda xərclər azaldılır. Lakin müəllifin fikrincə ABŞ administrasiyası Avrasiyaya xərcləri ni azaltmaqla, Ermənistana tərəfindən ərazisi işgal edilmiş Azərbaycanı çətin vəziyyətə salmaqla, əslində işgalçi dövlət olan Ermənistana yardımın azaldılması ilə müqayisədə Azərbaycana yardımın daha çox azaldılması nəticəsində öz mənəvi oriyentirlərini itirmiş olur.

Kamaras Dağlıq Qarabağ münəqışəsi barədə faktları araşdıraraq bu nəticəyə gəlir ki, ABŞ bu qərarına yenidən baxmalıdır. Daha sonra müəllif bu qənaəət gəlməsinin səbəblərini sadalayır.

Birinci, ABŞ işgal olunmuş, tanınmamış bir ərazini maliyyələşdirir. Azərbaycan ərazilərinin Ermənistana tərəfindən işgal edilməsi BMT Təhlükəsizlik Şurasının 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələrinə, həm Dağlıq Qarabağın Azərbaycan ərazisi kimi qeyd edildiyi BMT Baş Məclisinin 19/13 və 57/298 sayılı qətnamələrinə ziddir.

İkinci, ABŞ Dövlət Departamenti təsdiqləyir ki, ABŞ "Dağlıq Qarabağı müstəqil ölkə kimi tanımır və onun rəhbərliyi istər beynəlxalq seviyyədə, istərsə də Birləşmiş Ştatlar tərəfindən tanınmayıb. Birləşmiş Ştatlar Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir və hesab edir ki, Dağlıq Qarabağın gələcək statusu tərəflər arasında dənisiqlərə aid məsələdir". Lakin Kamaras vurgulayır ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə həqiqi dəstək Ermənistənin işgalçı siyasetinə ABŞ tərəfindən qəti etiraz şəklinde, Ermənistana tərəfindən işgal edilmiş Dağlıq Qarabağdakı qanunsuz rejime maliyyə yardımının tamamilə kəsilməsi yolu ilə ifade edilməlidir.

Üçüncü, ABŞ qanunsuz rejime yardım göstərmək ermeni lobbisinə uyaraq Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərinə sefərlər edən bəzi qanunvericiləri dəha da ruhlandırır. Məsələn, ABŞ Nümayəndələr Palatasının üzvləri - Kaliforniyadan Deyvid Valadao, Nyu-Cersidən Frenk Pallon və Havay adalarından Tulsi Qabbard bu ya-

xılarda Azərbaycanın Ermənistana tərəfindən işgal edilmiş ərazisine "diplomatik səfər" etməkle həm Ermənistana tərəfindən Azərbaycanın suverenliyinin pozulması faktına etinasiqliq göstərib, həm də ABŞ-in rəsmi xarici siyasetinin prinsiplərini pozublar.

Kamaras öz məqaləsində daha sonra yazır ki, Ermənistən faktiki olaraq üçüncü dövlətin vassalıdır, lakin buna baxmayaqaraq amerikalı vergi ödəyicilərinin pullarından istifadəni davam etdirir. Müəllif yazır ki, Amerika Ermənistana və işgal edilmiş Dağlıq Qarabağa münasibətdə düzgün, yəni həm maliyyə, həm də mənəviyyat baxımdan ağlabatan siyaset yürütməlidir.

Amerika başqa dövlətlərin vassalları olmayan real müttəfiqlərini maliyyələşdirməlidir. Amerika Dağlıq Qarabağda Ermənistən tərəfindən yaradılmış qanunsuz rejime yardımını dayandırmaqla onun xarice kömək göstərməsində maliyyə baxımından çox şey dəyişməyəcək, lakin bu, bütün dünyaya ünvanlanan adekvat cavab olacaq, təsdiq edəcək ki, işgəzarlıq və mənəviyyat məsəlesi Birləşmiş Ştatlar üçün əhəmiyyət kəsb edir.

**Yusif Babanlı
AZERTAC-in xüsusi müxbiri
Vaşington**

Özbəkistanın review.uz portalı Azərbaycanın turizm sənayesindən yazıb

Daşkənddəki review.uz portalı Azərbaycanın turizm sənayesi haqqında rus dilində geniş material verib. AZERTAC xəbər verir ki, meqaledə Azərbaycanda turizmin inkişafına böyük diqqət yetirildiyi vurgulanır. Bildirilir ki, 2025-ci ilə qədər Bakıdakı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunun regionun en böyük hava limanı olması istiqamətində güclü iş aparılır. Belə ki, hazırda aeroport Avropanın 49 hava limanından təyyarələr qəbul edir, 2025-ci ilə qədər bu rəqəmi 100-ə çatdırmaq niyyətindədir. Yazida bildirilir ki, 2020-ci ilə qədər Azərbaycanda açılacaq iş yerlerinin 4,5 mini turizm sahəsini əhatə edəcək. Materialda Azərbaycanda qış turizminin inkişaf etdiriləməsi perspektivləri, dağ, kənd və səhiyyə turizminin daha da cəlbədici olması üçün görülən işlər haqqında da məlumat verilir.

Daxili İşlər Nazirliyi Qaradağda baş vermiş avtobus qəzası ilə bağlı məlumat yayıb

Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) Qaradağ rayonunda baş vermiş yol-nəqliyyat hadisəsi ilə bağlı məlumat yayıb. DİN-in mətbuat xidmetində AZERTAC-a bildirilər ki, noyabrın 21-de saat 13 radələrində Bakı-Qazax yoluñun Qaradağ rayonu ərazisindən keçən hissəsində Lənkəran şəhər sakini Yusif Həsənov idarə etdiyi "Hovo" markalı yüksək avtomobilini yolun kənarında dayanmış "Isuzu" markalı 149 sayılı xətt avtobusuna vurub. Nəticədə avtobusda ki sənəsiñlərdən dördü müxtəlif dərəcəli bədən xəsərətləri alaraq xəstəxanaya yerləşdirilib, vəziyyətləri qənaətbəxəkdir. Faktla bağlı DİN Baş İstintaq və Təhqiqat İdarəsinə bilavasitə təbə olan Yol-nəqliyyat hadisələrinə dair işlər üzrə istintaq və təhqiqat şöbəsində Cinayət Məcəlləsinin 263.1-1-ci (Yol hərəkəti və ya nəqliyyat vasitələrinin istismarı qaydalarını sərxoş halda və ya nəqliyyat vasitələrini idarə etmək hüququ olmayan şəxs tərəfindən pozma) maddəsi ilə cinayəti başlanılib. Yük avtomobilini idarə edən Y.Həsənov qeyd olunan maddə ilə nəzərdə tutulan cinayəti törətməkdə şübhəli şəxs qismində tutulub. Hazırda cinayət işi üzrə istintaq davam etdirilir.

100 faizlik həddində olan müxalifət

Rəfiqə

Bu fikri dəfələrlə demişik və yenə də demək məcburiyyətdindəyik: axı, dağdırıcı müxalifət həyəsizlərin 100 faizlik həddindədir. Dağdırıcı ünsürlərin həyəsizləri, necə deyərlər "astarı üzündən qalın" olduğu üçün yaradığı gündən mövcud iqtidarla baş-başa gəlmək istəyib, ancaq bacarmayıb. Çünkü bəlli olan reallıq budur ki, iqtidara rəqib və alternativ ola bilməyib - yəni nə ağıl, nə siyasi resurs, nə də səmimiyyət sahəsində. Nə bu gün, nə sabah, nə də gələcəkdə bu durum dəyişməyəcək.

Maraqdoğurucu məqam odur ki, həyəsizlərin 100 faiz həddində olan dağdırıcı müxalifət hər seçkiyəfəsi elə zənn edir ki, bəlkə yeni "birlik" yaratsalar, alınar. Ancaq 24 ildir ki, "bəlkələr" yaşayır, ancaq nəticə nə olur? Biabırçı uğursuzluq! Bir də 40-ında öyrənen gorunda çalar. Bu, o sizləriniz ki, dəfələrlə "birləşib", sonradan ən qatı düşmənlərə çevriləməklə, bir-birinizi qırıb-çatıbsınız. Belə duruma düşməyinizin səbəbi isə bu gün dağdırıcı müxalifətin dövlətin verdiyi qərarları dəstəkləməməsidir. Həyəsizlərin son dərəcəsi olan AXCP sədri Əli Kerimli və onun siyasi telxeyi, sözde "Milli Şura"nın sədri olan Cəmil Həsənli qarantiq siyasi dairələrin qulları-nökərləridirlər, xarici orqanlarla kompromatlar ötürməklə məşğul olan, milli-dövlətçilik maraqlarını satanlardır.

Müxalifət nə etməlidir ki..?

Mövcud siyasi reallıq da bunu göstərir ki, ölkədə fealiyyət göstərən dağdırıcı müxalifət ölü vəziyyətdədir. Təbii ki, müxalifətin zəif olması xalqa deyil, xarici ölkələrə fealiyyət göstərən və onlara qrant paylayan, o cümlədən, maliyyə menbələri milyard dollarlarla ölçülən erməni lobbisine arxalanmasıdır. Onların pul-para və həmin pul-para məqəbilindəki dağdırıcı fealiyyətidir. Uzun illərdir ki, biz bunu görməkdə və şahidi olmaqdayıq.

Diger bir məsələ isə özünü müxalifətçi elan edərək, bir neçə il ard-arda mitinqlərde, aksiyalarda iştirak edib, sonradan Qerb ölkələrində siyinacaq axtarmaq arzusudur. Bu amil də düşərgənin dağıılma prosesini tezləşdirir. Bu zaman sual yaranır ki, eceba, müxalifət nə etməlidir? Məsələn, en azindan siyasi proseslərin arxasında sürünmədənə, özləri proses yaratmalıdırlar.

Bütün bunlardan sonra, "mən də varam" demək, bax, "həyəsizlərin 100 faiz həddidir" deməyimiz də məntiqəuyğundur. Çünkü 24 illik məğlubiyyət immuniteti olan istər Ə.Kerimli, istər İ.Qəmbər, istər C.Həsənliyə düzgün düşünmək sərf etmir. Onlara sərf edən budur ki, dövlət öz təməllərini möhkəmləndirməkdən ötrü xalqın marağına cavab verən qanun layihələri hazırlanın, bunlar da həmin layihələr etrafında "varlıqlarını" sübut etməyə çalışınlar. Ancaq bunu da etsələr, xalq onlara dəstək olmayıcaq. Onlara sözüm budur: boş yerə özünü yorusunuz, illər keçəsə də, "iqtidara gəlirik" istəyiniz üzərinizdə qalacaq. Çünkü xalq bugünkü Azərbaycanın uğurlu dövlətçilik siyasetinin arxasındadır. Xalq-iqtidár birliyi ebedidir, sarsılmazdır!

Son vaxtlar ölkəmiz mədəniyyətlərərəsi dialoqun mərkəzinə çevrilib. Milli mədəniyyətlərin qovuşduğu diyar, tolerantlıq məkanı olan Azərbaycanda müxtəlif millətlər və xalqlar dini-etnik mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, mehriban dostluq şəraitində yaşamış və bugün də müstəqil dövlətimiz müxtəlif xalqların və millətlərin birgəyaşayış ənənələrini qoruyub-saxlayır. Ölkəmizdəki müxtəlif dil və mədəniyyətlərin eyni səviyyədə qəbul olunması, multikultural, coxdinli mühitdə harmoniya və bərabərlik şəraitində yaşamaq mədəniyyəti təbliğ olunur.

Mövcud milli-mədəni müxtəliflik və etnik-dini dözümlülük mühiti onu çoxmillətli, çoxkonfessiyalı diyar kimi, dünya məqyasında mədəniyyətlərərəsi dialoqun bənzərsiz məkanı etmişdir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, ölkəmiz əsrler boyu burada yaşayan bütün milletlərin və dinlərin nümayəndələri üçün Vətən olmuşdur. "Biz fəx edirik ki, bu gün də müstəqil Azərbaycan çoxmillətli və çoxkonfessiyalı ölkədir. Bu, bizim böyük sərvətimizdir, böyük üstünlüyümdür və hesab edirik ki, Azərbaycanın uğurlu inkişafında bu amil də öz rolunu oynamışdır".

Belə bir məkanda, Odlar Diyarında 2008-ci ildən "Bakı Prosesi" başlanılmışdır. "Bakı Prosesi" Azərbaycan Respublikasının təşəbbüsü ilə 2008-ci ildə mədəniyyətlər və sivilizasiyalar arasında səmərəli və effektiv dialoqun qurulması məqsədilə irəli sürülmüşdür. Belə ki, Bakıda Avropa Şurasına üzv dövlətlərin mədəniyyətnazirlərinin "Mədəniyyətlərərəsi

Azərbaycan xalqlar arasında dialog və əməkdaşlığı töhfələrini verir

Ölkə başçısının Sərəncamı ilə "Bakı Prosesi"nin 10-cu ildönümü qeyd olunacaq

dialoq Avropa və onun qonşu regionlarında davamlı inkişafın və sülhün əsasıdır" mövzusunda konfransında İslam və Qərb sivilizasiyaları, eləcə də, xalqlar və mədəniyyətlər arasında dialog və əməkdaşlığın inkişafı məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən "Bakı Prosesi" təşəbbüsü irəli sürülmüşdür. Konfransda "Mədəniyyətlərərəsi dialoqu təşviq etmek naminə Bakı bəyannamesi" qəbul edilmişdir.

Azərbaycanın belə bir qlobal hərəkatın təşəbbüskarı kimi çıxış

etməsinin əsasında ölkəmizdə tarixən fərqli dini mənsubiyyəti olan icmaların, milli-etnik qrupların və zengin mədəni müxtəlifliyin olmasına dayanır. Ötən on il ərzində ölkədə "Bakı Prosesi" çərçivəsində, həmçinin, bu təşəbbüsün məqsədləri istiqamətində çoxsaylı beynəlxalq tədbirlər və layihələr gerçəkləşdirilib. UNESCO, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı, Ümumdünya Turizm Təşkilatı, BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı, Avropa Şurası və ISESÇO-nun tərəfdəşlığı ilə keçirilən

Ümumdünya Mədəniyyətlərərəsi Dialoq forumları BMT və strukturlarının mədəniyyətlərərəsi dialoqun qurulması və inkişafı, irqi ayri-seçkiliyə və dözümsüzlüyə qarşı mübarizə sahəsində qlobal platforma statusu qazanmışdır. BMT Sivilizasiyalar Alyansının 7-ci Qlobal Forumunun Bakıda keçirilməsi də bu uğurlu prosesin və fəaliyyətin nəticəsidir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə "Bakı Prosesi"nin 10-cu ildönümü qeyd olunacaq. Sərəncama əsasən, "Bakı

Prosesi"nin 10-cu ildönümünün qeyd olunmasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi aidiyəti dövlət qurumları ilə birlikdə və tərəfdəş beynəlxalq təşkilatların təklifləri nəzərə alınmaqla, "Bakı Prosesi"nin 10-cu ildönümünün qeyd edilməsinə dair tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirəcək. Sərəncamda o da qeyd olunur ki, Ümumdünya Mədəniyyətlərərəsi Dialoq Forumu və Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu iki ildən bir keçirilsin və Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi həmin forumlarla bağlı tədbirlər üzrə əlaqələndirici orqan müəyyən edilsin.

Bu gün, əlbəttə, ölkəmizdə keçirilən tədbirlərin müvəffeqiyətlə reallaşdırılmasında "Bakı Prosesi"ni əhəmiyyəti rolü vurğulanır. Sivilizasiyalar arasında qədim dövrlərdən bəri körpü rolunu oynamış Azərbaycanın mədəniyyətlərərəsi dialoqa hazırkı mərhələdə verdiyi töhfələr beynəlxalq məqyasda böyük rezonans doğurur. Azərbaycan dövləti tərefindən həyata keçirilən xoşməramlı siyaset, həmçinin, müxtəlif mədəniyyətlərin və qitələrin qovuşوغunda yerləşən ölkəmizin həm geosiyyəti, həm də mədəni zənginliyi "Bakı Prosesi" çərçivəsində mədəniyyətlərərəsi dialoq təşəbbüslerini Avropa və ona qonşu regionların hüdudları çərçivəsindən çıxarıraq, daha qlobal səviyyəyə yüksəltməyə nail olmuşdur.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Yunanıstan səfiri BSU-nun qonağı olub

Yunanıstan Respublikasının Azərbaycandakı fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Nikolaos Kanellos Bakı Slavyan Universitetində olub. Qonaq ilk önce BSU-da fəaliyyət göstərən Müasir Yunan Dili və Mədəniyyəti Mərkəzində yunan dili ixtisası üzrə təhsil alan tələbələrlə görüşüb, onlarla dialoqua girib. Səfir burada keçidiyi həyat yolundan, diplomatik fəaliyyətindən, incəsənətə marağından səhbət açıb və gənclərə tövsiyələrini verib.

Sonra səfiri BSU-nun rektoru, professor Nurlana Əliyeva qəbul edərək, Yunanıstanın Azərbaycan Respublikası arasında bütün zamanlarda səmimi dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin olduğunu bildirib. O, səfirlər çoxillik diplomatik fəaliyyəti barədə məlumatlı olduğunu qeyd edərək, onun uzun zaman müxtəlif ölkələrdə Yunanıstanı təmsil etməklə bərabər, həm də istedadlı rəssam və sənət adamlı olmasına da diqqətə çatdırıb.

Rektor BSU-da Müasir Yunan Dili və Mədəniyyəti Mərkəzinin fəaliyyətini göstərdiyini, burada 46

nəfər tələbənin Qədim Ellada xalqının dilini, tarixini, mədəniyyətini, etnoqrafiyasını öyrəndiyini bildirib. N. Əliyeva Yunanıstanın tarixinin qədim dövrlərindən öz alım və filosofları ilə, ədəbiyyat və incəsə-

nət xadimləri ilə dünyada tanındığını vurğulayıb.

BSU-nun rektoru Azərbaycanın müstəqillik tarixinin bir o qədər de uzun olmadığını, bununla bərabər, dönyanın aparıcı dövlətləri ilə bir

cərgədə dayandığını söyləyib. O, BSU-nun Yunanıstan Respublikasının bir çox universitetləri ilə yaxın əlaqələrə malik olduğunu, tələbə-müəllim mübadiləsi apardığını, Yunanıstan səfirliliyinin BSU-da ke-

çirilən "Səfir saat"larında fəal iştirak etdiyini nəzərə çatdırıb.

Səfir Nikolaos Kanellos Azərbaycanda olmasından şərəf duyduğunu bildirib. O, sentyabr ayından Bakıda olsa da, artıq Azərbaycan təhsilinin əsas prinsipləri ilə tanış olduğunu, onun mütərəqqi bir sistemi özündə ehtiva etdiyini qeyd edib.

Diplomat BSU-da 11 ölkənin mədəniyyət mərkəzinin olmasını yüksək deyərləndirərək, həmin ölkələrin səfirlərinin BSU-da bir araya gələrək, "Təhsilin gələcəyi-Azərbaycanın gələcəyi" mövzusunda bir dəyirmi masanın keçirilməsinin arzu edilən olduğunu vurğulayıb. O, bunu birbaşa səfirlilik və ya BSU-da fəaliyyət göstərən Müasir Yunan Dili və Mədəniyyəti Mərkəzi vasitəsilə etməyin mümkünlünü qeyd edib.

Görüş zamanı tədbirin əsas detalları da müzakirə mövzusu olub, onun fevral ayında keçirilməsi planlaşdırılıb. Səfir BSU rəhbərliyini öz ölkəsinə davət edib.

Görüşün sonunda BSU-nun rektoru qonağa hədiyyələr təqdim edib. Səfir isə öz rəsm əsərlərindən ibaret kitabı universitet rəhbərliyinə bağışlayıb.

ZÜMRÜD

23 noyabr 2017-ci il

Bu gün aparılan düzgün və məq-sədyönlü siyaset nəticəsində Azərbaycan nəinki regonda, ümumiyyətdə dünyada iqtisadi, sosial sistem-də, eyni zamanda, institusional sahədə an çok inkişaf edən dövlətlərdəndir. Beynəlxalq təşkilatların hesablamalarına görə, ölkəmiz bazar münasibətlərinə keçəndə, burada adambaşına 3040 dollar ÜDM düşündü, indi isə artıq Azərbaycanda adambaşına düşən ÜDM 5000 dollara yaxındır. Bu baxımdan demək olar ki, hazırda ölkəmiz bazar iqtisadiyyatına keçiddən qabaqkı an yüksək göstəricini üstləyib. Son 14 ildə ölkə iqtisadiyyatına 132 milyard dollar investisiya qoyulmuş, xarici ticarət dövriyyəsi 6,4 dəfə, qeyri-neft ixracı 4,5 dəfə artmışdır.

Hazırda ümumi daxili məhsulda özəl bölmənin payı 83, meşğulluqda isə 73,9 faizdir. Bu müddədə 19,4 min sahibkarlıq subyekti-nə 1,2 milyard manat məbləğində güzəştli dövlət kreditləri verilmişdir. Bu kreditlər 113 min yeni iş yerinin açılmasına imkan yaratmışdır. 2003-2017-cü illerde dövlət bütçəsinin gelirleri 14,2 dəfə, vergi daxil olmaları 7,3 dəfə, dövlət bütçəsinin xərcləri 13,9 dəfə, əhalinin emanetləri 24 dəfə, bank aktivləri isə 18 dəfə artmışdır. On dörd il ərzində ölkəmizdə 2708 məktəb, 500-dən çox sehiyyə müəssisəsi tikilmiş və ya əsaslı təmir olunmuş, əlli üçün 14 bərpa-müalicə mərkəzi istifadəyə verilmiş, təhsil və sehiyyə sahəsində bir sıra dövlət proqramları qəbul edilmişdir. Heydər Əliyev Fondu "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" layihəsi çərçivəsində mühüm işlər görülmüş, fondu dəstəyi ilə 312 məktəb tikilmiş və ya əsaslı təmir edilmişdir. Ölkədə bütün çadır düşərgələri leğv olmuşdur, qazçı və məcburi köçkünlər üçün 77 müasir qəsəbə salınmış, 140 min məcburi köçküñ mənzillə təmir edilmişdir.

Görülən işlər, həyata keçirilən tədbirlər sayesində 2017-ci ilin doqquz ayında bütün sahələrdə hərəkəfi və dinamik inkişaf təmin edilib, respublikamızın iqtisadiyyatının qısa, orta və uzunmüddəli inkişaf hədəflərinin müəyyənəşdirildiyi, milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələri sənədində bu sahəye xüsusi diqqət yetirilib və çoxsaylı tədbirlər müəyyən edilib. Iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi və qeyri-neft sektorunun inkişafına zəmin yaratmaq üçün dövlət başçısı İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlar və təsdiq etdiyi inkişaf proqramları əsasında kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsinə, bu fəaliyyətə məşğul olanlara güzəştli kreditlərin ayrılmamasına, kənd təsərrüfatına subsidiyaların yönəldilməsinə, ölkə ərazisində nəqliyyat-kommunikasiya infrastrukturunun yenidən qurulmasına milyardlarla manat hecmində vəsait xərclənmişdir. Mehəz bunların nəticəsində cari ilin doqquz ayında qeyri-neft iqtisadiyyati 2,5 faiz, qeyri-neft sektorunun sənaye hissəsin 3,1 faiz, kənd təsərrüfatı 2,8 faiz, xarici ticarət dövriyyəsi 7 faiz artıb. Bu ilin doqquz ayında Azərbaycanın valyuta ehtiyatları 4,5 milyard manat hecmində artaraq 42 milyard manata çatıb.

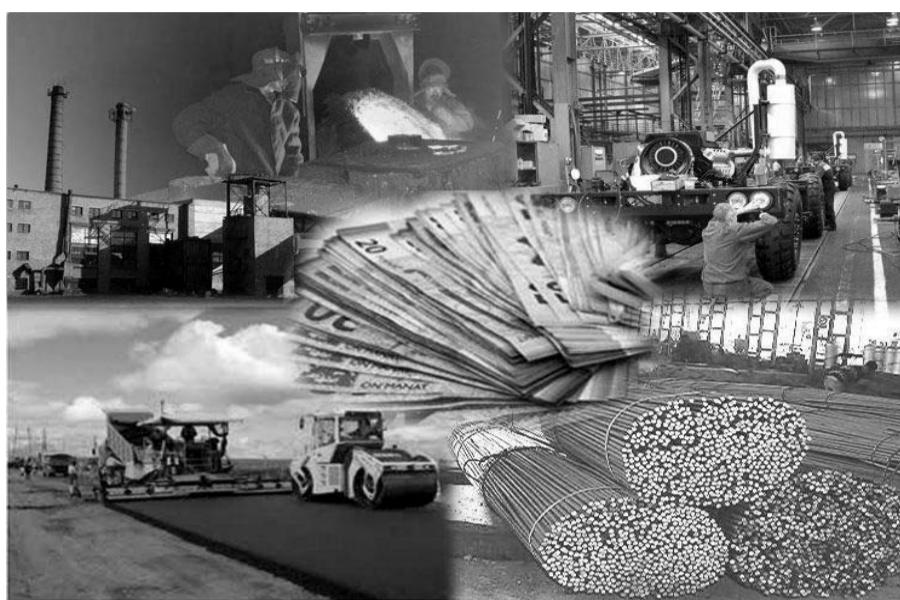
Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2017-ci ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vezifələrə həsr olunmuş iclasındaki nitqində ölkəmizin başçısı bu dövrə yeni iş yerlerinin yaradılması prosesinin uğurla getdiyini, doqquz ayda 226 min yeni iş yerinin yaradıldığını bildirib. Ötən dövrde ölkədə əsas infrastruktur, o cümlədən, yeni yolların çəkilişi, içməli su, qazlaşdırma, elektrik enerjisi ilə təminat, məliorasiya ilə bağlı layihələrin uğurla icra olunduğu deyən dövlətimizin başçısı vurgulayıb ki, bu cür tədbirlərin həyata keçirilməsi regionların uğurlu inkişafına və ölkəmizin ümumi iqtisadi tərəqqisine təkan verir.

Iqtisadi inkişafımız hərbi qüdrətimizin artmasına mühüm töhfələr verir

Ekspertlər təklif edirlər ki, əger təhlükəsizlik və insan inkişafı bütçəsinə keçirikse, onda müdafiə xərclərini artırmağa zərurət var. Düzdür bu gün Azərbaycanın hərbi büt-

Azərbaycan iqtisadi inkişafının yeni modelini yaradıb

cəsi Ermanistanın dövlət bütçəsindən artıqdır. Amma bu, kifayət etməməlidir. Hərbiye ayrılan vəsait bir qədərə artırılmalıdır. Yəqin ki, hazırda Milli Məclisde müzakirələri aparılan 2018-ci ilin dövlət bütçəsində bu isteklərə parlamentarilər tərəfindən nəzəre alınacaq. Çünkü baş veren aprel döyüsləri və hazırlı Dağılıq Qarabağ münaqişəsi etrafında aparılan intensiv danışıqlar hərbi xərclərimizi lazımi səviyyədə saxlamağı zəruri edir. Bu, faktardır ki, güc baxımından Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Avropanın ən güclü, cəvik ordularındandır. Hər

can 8 pille irəliləmək yanaşı, həmçinin, Avropa və Mərkəzi Asiya regionu üzrə ən islahatçı 3 ölkədən biri kimi müəyyənələşib. "Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-ci il 6 dekabr tarixli Fermanının tətbiqi nəticəsində iqtisadiyyatımızın müdüri sahələrində müsbət tendensiyalar nümayiş edilməsi mühüm rol oynayır. "Doing Business 2018" hesabatında Azərbaycanın mövqeyi 10 indikatordan 6 indikator üzrə - elektrik enerjisini eldə edilməsi (3 pille), əmlakin qeydiyyata alınması (1 pille), kiçik investorların hüquqlarının qorunması (22 pille irəliləyərək 10-cu yer), vergilərin ödənilməsi (5 pille irəliləyərək 35-ci yer), müqavilələrin icrası (6 pille irəliləyərək 38-ci yer) və müflisləşmənin həlli (39 pille irəliləyərək 47-ci yer) öz əksini tapıb. Azərbaycanın en böyük irəliləyişi müflisləşmənin həlli edilməsi və kiçik investorların hüquqlarının qorunması kateqoriyaları üzrə əldə edilib. Əvvəller Azərbaycanda investisiyaların 80 faizi xarici investorların payına düşündü və onun böyük hissəsi neft sektoruna qoyuldu. Qalan 20 faiz isə daxili investisiyanın payına düşündü. İndi göstəricilər dəyişib. Ölkəmizə qoyulan investisiyaların 80 faizindən çoxunu daxili, 18 faizdən çoxunu xarici investisiyalar təşkil edir. Bu vəsaitin da xeyli hissəsi dövlət bütçəsi vəsatisilə bölüşür. Körpüllərin və yolların çəkilməsi, infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsində özəl sektor səfarişlər verilərlər. Bununla da özəl sektorun inkişafına çox ciddi tekan verilir. Son on dörd ilde Azərbaycanda bütün sahələrdə böyük tərəqqi baş vermiş, respublikamız dünəyanın ən sürətlə inkişaf edən ölkələrindən birinə çevrilmişdir. Bu dövrə ələ bir sahə olmamışdır ki, orada islahatlar aparılmasın və inkişaf müşahidə edilmesin. 14 il ərzində Azərbaycanda ümumi daxili məhsul 3,4 dəfə, qeyri-neft sektor isə 2,7 dəfə artmışdır. Ölkənin strateji valyuta ehtiyatları 30 dəfə artaraq, 50 milyard dollara yaxınlaşmışdır. Həyata keçirilən məqsədönlü tədbirlər nəticəsində əhalinin rifah hali əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşmış, gelirleri 6,1 dəfə artmış, 1,2 milyon iş yeri açılmışdır. Bu dövrə yoxsulluğun səviyyəsi 6 faiza, işsizliyin səviyyəsi isə 5,2 faiza qədər azalmışdır.

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xalqları bir-birinə daha da yaxınlaşdıracaq

2007-ci ilde Tbilisidə imzalanan və bu il oktyabrın 30-da tətənəli şəkildə açılışı olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti Qədim İpek Yolunun polad magistrallar üzərində bərpasıdır. Açılmış mərasimində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Birinci Xanım Mehriban Əliyeva, Türkiyə dövlət başçısı Rəcəb Tayyib Erdoğan və xanımı Əmine Erdoğan, Qazaxıstanın Baş naziri Bakitjan Saqıntı-

yev, Gürcüstan Baş naziri Georgi Kvirişavili, Özbəkistan Baş naziri Abdulla Arıpov, həmçinin Tacikistan və Türkmenistan respublikalarından nümayəndə heyətləri mərasimdə iştirak ediblər. Birmənali şəkildə, demək olar ki, layihənin həyata keçirilməsi Azərbaycan dövlətinin, Prezident İlham Əliyevin uğurudur. Çünkü bu layihənin reallaşmasında dövlət başçısının nüfuzu, siyasi iradəsi və dərin zəkası mühüm rol oynadı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev açılış mərasimində çıxış edərək yolu əhəmiyyəti barədə demişdir: "Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluun açılışı müəsibetlə ürkədən təbrik edirəm. Bugünkü tətənəli mərasimdə qardaş və dost ölkələrdən qonaqlar gelmişlər. Bu yoldan istifadə edən bütün ölkələr arasında əməkdaşlıq dərinleşəcək. Bu yolu sabitliyə və təhlükəsizliyə xidmət göstərəcək. Bu yolu istifadəsi zamanı, əminəm ki, turizm inkişafı da geniş vüset alacaq, turistlərin sayı artacaq. Təbii ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluun uğurlu fəaliyyəti ölkələrimizin geosiyasi əhəmiyyətini artıracaq və bizim üçün əlavə imkanlar yaradacaq".

Dəmir yolu vasitəsi ilə Bakıdan Türkiyənin Qars şəhərinə 16-17 saatda, İstanbul şəhərinə isə iki gün yarıma çatmaq olacaq. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin tam gücü ilə işe düşməsindən sonra bu marşrutla 17 milyon tonдан çox yük və 1 milyondan artıq sərnişinin daşınması nəzərdə tutulur. 2018-ci il yanvarın 1-dən sərnişin daşınmala starat verilecek. Azərbaycanın ilk illərdə tranzitdən minimal gəliri 50 milyon dollar təşkil edəcək. Yüklərin daşınması artıq uğurla davam edir. Gələcəkdə isə Avropa və Asiya ölkələrinə məxsus yüklerin Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluuna cəlb edilməsi hər iki istiqamətdə daşımaların hecmini artıracaqdır. Bu marşrut üzrə beynəlxalq layihənin həyata keçirilməsi region ölkələrinin tranzit potensialının artırmasına, Avropa integrasiyanın sürətlənməsinə, Avropa Qonşuluq Siyaseti çərçivəsində əməkdaşlığın daha da inkişafına, habelə, ölkəmizin xarici-iqtisadi əlaqələrinin genişlənməsinə xidmət edəcəkdir. Bu gün Cin, Qazaxıstan, Türkmenistan və digər ölkələrə yükler, əsasən, dəniz nəqliyyatı vasitəsilə daşınır və bu da vaxt etibarı ilə 40-45 gün təşkil edir. Çindən Avropaya Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu vasitəsilə yüklerin daşınması isə 12-15 gün təşkil edəcək və nəticədə dəniz daşınmasına nisbətən yüklerin menzil başına çatdırılması müddəti 3 dəfə qısalacaqdır. Sahibkarlığın inkişafında bu layihənin önəmi cox böyükdür. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev yolu açılışında bununla bağlı demişdir: "Biznesin inkişafı, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq üçün Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluun çox böyük əhəmiyyəti var". Bu baxımdan, demək olar ki, bu yolu iqtisadi inkişafına yardım etmək yənəsi, xalqların bir-birinə daha da yaxınlaşmasına və əlaqələrinin möhkəmlənməsinə mühüm töhfələr verəcək.

**Qismət İsmayılov,
İqtisadiyyat şöbəsinin müdürü**

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütüvə İnfomasiya Vasitələrinin Inkişafına Dövlət Dəstəyi Fonduun keçirdiyi müsabiqə üçün.

Daşkəsən rayonunda ədliyyə işçilərinin peşə bayramı qeyd edilib

Dünən Daşkəsən rayonunda ədliyyə işçilərinin peşə bayramı münasibətilə tədbir keçirilib. Tədbir iştirakçıları, ilk öncə rayon mərkəzində ucaldılmış Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin abidəsi öünüə tər çiçəklər düzərək, Ulu Öndərin əziz xatırmasını ehtiramla yad ediblər. Sonra rayonun Heydər Əliyev Mərkəzində Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərinin əks olunduğu fotolara baxıblar.

Tədbirdə çıxış edən Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev ədliyyə işçilərini peşə bayramı münasibətilə təbrik edərək, bu bayramın Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 2000-ci il 11 noyabr tarixli Sərəncamı ilə təsis olunduğunu söyləyib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin ədliyyə və məhkəmə orqanlarının inkişafı prosesində xidmətlərini xatırladan Ə. Abiyev qeyd edib ki, bu sahədə həyata keçirilən uğurlu islahatlar Azərbaycanda ədliyyə sisteminin inkişafı və formallaşması ilə nəticələnmişdir: "Prezident İlham Əliyevin bu sahədə islahatların dərinləşdirilməsinə, ədliyyə işçilərinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına dair sərəncamları

yarandı. Azərbaycan yenidən dövlət müstəqilliyi əldə etdiğindən və Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkə rəhbərliyinə gəldikdən sonra ədliyyə orqanlarının işinin müasir tələblər səviyyəsinə qaldırılması üçün əsaslı ted-

kəməsinin sədri təyin olunub.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi və bugün Prezident Cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilən dövlətçilik amallarına sadiq qalaraq ölkəmizin hərtərəfli tərəqqisində və demokratik-hüquqi dövlət quruculuğu işində Möhtərəm Prezidentimizə layiqli yardımçı olmaq üçün bundan sonra da Daşkəsən Rayon Məhkəməsi və kollektivi əzmkarlıqla və məsuliyyətli çalışacaqlar.

Tədbirdə Daşkəsən Rayon Məhkəməsinin sədri Azad Əliyev çıxış edərək qeyd edib ki, ölkə Prezidenti İlham Əliyevə ədliyyə işçilərinə verdiyi bu cür diqqət və qayğıya görə derin minnətdarlığını bildirib: "Onun rəhbərliyi altında demokratik və ədaletli Azərbaycan uğrunda öz fəaliyyətimizi qurmağa çalışırıq".

Tədbirdə digər çıxış edənlər de rayon ədliyyə işçilərini peşə bayramları münasibətilə təbrik edərək, onlara fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıblar. Tədbirin sonunda xatirə şəkli çəkildi.

R.HÜSEYNOVA

birlər həyata keçirildi, Ədliyyə Nazirliyinin cəmiyyətdə rolü və əhəmiyyəti artı və səlahiyyət dairəsi genişləndi". Rayon rəhbəri onu da vurğulayıb ki, cari ilin 14 iyul tarixində ədliyyə naziri Fikret Məmmədov Daşkəsən rayonunda vətəndaşlarla görüşü keçirib. Səfər zamanı hörmətli ədliyyə naziri Daşkəsən Rayon Məhkəməsinin əsaslı təmir olunan inzibati binasında olaraq rayonun məhkəmə və ədliyyə orqanlarının fəaliyyəti, onların iş şəraiti ilə tanış olub. Həmçinin, ölkə Prezident Cənab İlham Əliyevin 14 oktyabr 2017-ci il tarixli müvafiq Sərəncamı ilə Əliyev Azad Allahverdi oğlu Daşkəsən Rayon Məh-

Mobil telefonların qanunsuz yolla ölkəyə gətirilməsi cəhdinin qarşısı alınıb

Mobil telefonların qanunsuz yolla ölkəyə gətirilməsi cəhdinin qarşısı alınıb. Dövlət Gömrük Komitesinin metbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, Tovuz Gömrük idarəsinin Gömrük hüquqpozmlarına qarşı mübarizə şöbəsinə daxil olan məlumat əsasında, idarənin "Sınıq Körpü" gömrük postunda Gürcüstənən Azərbaycana gələn Azerbaycan vətəndaşının idarə etdiyi minik avtomobilinə gömrük nəzarəti həyata keçirilib. Yoxlama zamanı, nəqliyyat vasitəsinin salonunda gizlədilmiş 2 ədəd "Samsung Galaxy J3" və 1 ədəd "Samsung Galaxy J3 Pro" markalı mobil telefonlar aşkar olunub. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Qəzaya uğrayan ABŞ təyyarəsindəki 11 nəfərdən 8-i xilas edilib

ABS Hərbi Deniz Qüvvələrinin Okinava adasının cənub-şərqində qəzaya uğrayan C-2 təyyarəsinin göyərtəsindəki 11 nəfərdən 8-i xilas edilib. AZERTAC xarici KİV-lərə istinadla xəber verir ki, bunu jurinalistlərə Yaponiyanın müdafiə naziri İsunori Onodera bildirib. Hazırda hadisə yerində axtarış-xilas etmə eməliyyatı davam etdirilir. ABŞ donanmasının 7-ci operativ komandanlığının məlumatına görə, "Ronald Reyqan" təyyarədən gəmisi istiqamətində uçan təyyarə Okinava adasından 530 kilometr cənub-şərqdə, Filippin dənizindəki Okinotori rifi yaxınlığında suya çırılıb. Qəzaya təyyarənin mühərrikində yaranan nasazlığın səbəb olduğu güman edilir.

Ölkə üzrə 186 min tondan çox pambıq tədarük olunub

Noyabrın 22-dək ölkə üzrə pambıq qəbulu məntəqələrinə 186 min 774,14 ton məhsul təhvil verilib. Dövlət Statistika Komitəsindən AZERTAC-a bildirilər ki, ötən gün 1265,77 ton pambıq tədarük olunub. Xatırladaq ki, 2016-ci ilde, ümumilikdə, 88 min 596 ton pambıq yişilmişdi.

TANAP və "Şahdəniz-2" 2018-ci ildə Azərbaycanın iqtisadi artımına təkan verəcək

TANAP və "Şahdəniz-2" layihələrinin reallaşdırılması 2018-ci ildə Azərbaycanın iqtisadi artımına təkan verəcək. AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə Avropa Yenidənqurma və İnnişaf Bankının (EBRD) hesabatında deyilir. Bildirilir ki, Azərbaycanın ÜDM-i 2018-ci ildə 2 faiz artacaq. "Mühüm qaz infrastruktur layihələrinin ("Şahdəniz-2", TANAP) reallaşdırılmasının 2018-ci ildə ölkədə iqtisadi artıma təkan verəcəyi gözlənilir. ÜDM-in isə gələn il 2 faiz artacağı proqnozlaşdırılır", - deyə hesabatda qeyd edilir.

"Qonaq-şagird"

Bu mövzuda layihə çərçivəsində Bakı şəhəri 299 sayılı məktəb-liseydə dəyirmi masa keçirilib

Bakı şəhəri 299 sayılı məktəb-liseydə Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin "Təhsildə inkişaf və innovasiyalar üzrə I qrant müsabiqəsində qalib olmuş "Qonaq-şagird" layihəsi çərçivəsində "Dəyirmi masa" və tədbir keçirilmişdir. SIA-nın verdiyi məlumat görə, dəyirmi masada çıxış edən layihənin rəhbəri Nuriyə Verdiyeva layihənin məqsədi, həyata keçirilecek işlər barədə məlumat verərək bildirib ki, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin "Təhsildə inkişaf və innovasiyalar üzrə I qrant müsabiqəsində qalib olmuş "Qonaq-şagird" layihəsi bölgə və şəhər məktəbləri arasında əlaqələri genişləndirmək, təcrübə məbadiləsi apararaq və qarşılıqlı əməkdaşlıq əsasında təhsilin keyfiyyətini daha da artırmaq, hansı məktəbdə təhsil almasından asılı olmayaraq, hər bir şagirdin bərabər təhsil mühiti ilə təmin olunmasına şərait yaratmaq məqsədi daşıyır. Bu məqsədle bir neçə məktəb arasında iki həftə müddətinə şagird məbadiləsi həyata keçirilmişdir.

Layihə Bakı şəhəri 299 sayılı məktəb-liseyi, Beyləqan rayonu Namiq Abdullayev adına 1 sayılı tam orta məktəbi və Goranboy rayonu Qızılıhaçlı qəsəbə Mahir Dosiyev adına 2 sayılı tam orta məktəbi əhatə edir.

Layihə çərçivəsində 8 şagird bölgələrdən Bakı şəhəri 299 sayılı məktəb-liseyə, 8 şagird isə Bakıdan bölgə məktəblərinə: Beyləqan rayonu Namiq Abdullayev adına 1 sayılı tam orta məktəb və Goranboy rayonu Qızılıhaçlı qəsəbə Mahir Dosiyev adına 2 sayılı tam orta məktəbə məbadilə edilər iki həftə orada təhsilini davam etdirilmişdir. Bu müddətdə layihə iştirakçıları olan şagirdlər və onların müəllimləri arasında aparılan rəysorular eyni şagirdlərə fərqli müəllimlərin, eyni məktəblərə isə fərqli şagirdlərin gözü ilə baxmağa imkan yaratmışdır.

İki həftəlik təhsil müddətinin sonunda hər üç məktəbin pedagoji kollektivlərinin nümayəndəleri "Dəyirmi stol" arxasında bir araya gələrək problemləri müzakirə etmişlər. Müzakirələrdən sonra hər üç məktəbin müəllim və şagirdlərinin iştirakı ilə tədbir keçirilmişdir. Tədbirdə layihədə görülen işləri eks etdiren videoçarx da nümayiş etdirilmişdir.

23 noyabr 2017-ci il

Arif Hacılı İsa Qəmbərin kölgəsinə sığınır

2018-ci ilin oktyabr ayında Azərbaycanda növbəti prezident seçkiləri keçirilməsi nəzərdə tutulur. Adətən, siyasi partiyalar seçkilərə bir il qalmış hazırlıq işlərinə start verir, hətta namizədlərini müyyən edirlər. Daha sonra seçki təbligatı üçün müvafiq addımlar atılır. Müsavat partiyasının başşanı A.Hacılı bildirib ki, seçki ilə əlaqədar müyyən addımların atılması ilə bağlı partianın təklifləri olduğunu və Müsavat partiyası 2018-ci il prezident seçkilərində iştirak edəcəkse, bu seçkilərə partianın keçmiş başşanı İ.Qəmbərin namizədliyi irəli sürüləcək.

Uzun illər Azərbaycan müxalifətində əsas fiqurlardan biri olan İ.Qəmbər 2003-cü ildə acınacaqlı meğlubiyyətlə üzləşdi. Bundan sonra da illər boyu uğursuzluqlarla qarşılaşan İ.Qəmbər 2014-cü ildə A.Hacılı öz varisi adlandırdı və Müsavat partiyasının başşanı vəzifəsindən istəfa verdi. Partianın VIII qurultayı Müsavatın başşanı vəzifəsinə A.Hacılının seçilməsinə dəstək verdi.

Hacılı "piyasa"da saxlayan məhz İsa Qəmbər olub

A.Hacılı İ.Qəmbərin projesi idı və məhz onun dəstəyi sayəsində, o çox çətinliklə qələbə qazanaraq Müsavat başşanı oldu. Hər kəsə məlumdur ki, bütün zamanlarda, xüsusən, 2003-cü ildən sonra Hacılı "piyasa"da saxlayan, məhz İ.Qəmbər olub. A.Hacılı İ.Qəmbərsiz siyasi arenada düzüm nümayiş etdirmek iqtidarında deyil. İ.Qəmbər bu gün onun arxasından çəkilsə, Hacılı 2006-ci ildə olduğu kimi, partiyadan getmək barədə qərar qəbul edər. Nədən İ.Qəmbər A.Hacılını bu qədər destəkləyir? Cöxlərini düşündürən bu sualın cavabı İ.Qəmbərin 2018-ci il prezident seçkisine namizəd olaraq irəli sürüldüyü zaman artıq aydın oldu.

Avantürist davranışları və manipulyasiya etmək cəhdəri yenilik deyil

Bütün kriteriyalara görə İ.Qəmbəri özündən üstün hesab edən A.Hacılı, keçmiş başşanın prezident seçkilərinə namizədliyinin Müsavat partiyasının maraqlarına uyğun olması iddiası ilə çıxış etməklə, fikir çəşqinqiliyi yaratmağa çalışsa da, eślində, müsavatçılar belə İ.Qəmbərin neinki prezidentliyə, hətta namizədliyə bele layiq olmadığının və onun özünün isə marionet olduğunu fərqiñədir. Artıq bu kimi fiqurların fealiyyəti, siyasi manipulyasiya etmək cəhdleri, avantürist davranışları Azərbaycan cəmiyyəti üçün yenilik deyil və hər dəfə seçkiqabağı aktiv fealiyyət nümayiş etdirməye çalışanların simasını xalq çox yaxşı tanrıyır.

Maraqlıdır, A.Hacılı bir tərəfdən müxalif qüvvələri birliyə çağırır, amma başşan olduğunu partiyada müxalif fikrili müsavatçıları partiyadan uzaqlaşdırmaqla fəqli mövqə or-taya qoyur. Sonra da özüne yaxın mətbuat orqanlarını, müxalifətin "üğursuzluğu"nu, məhz müxalifətin bir araya gələ bilməməsi nəticəsində nüfuzunu itirməsi ilə izah etməkdə günahlandırır. Bir sözə müxalif qüvvələrin parçalanmasını özü də etiraf edir, amma bu həqiqətləri yazan mətbuatı qına-yır.

Anormal davranışlar və ənənələr eynilə təkrarlanmaqdadır

Göründüyü kimi, Müsavat partiyası, onun istər indiki, istərsə də keçmiş başşanının fealiyyəti, ideya və fikirləri təzadlarla zəngindir. Həmçinin, bu partianın və partiyada təmsil olunan "başşan"ların icimai-

prosəslərə münasibəti, individual yanaşma tərzi də fərqli və gülünçdür. Amma anomallı davranışlar və ənənələr eynilə təkrarlanmaqdadır. Belə ki, 2018-ci il prezident seçkilərinə qatılmaq üçün A.Hacılı Müsavat başşanı olaraq özü deyil, İ.Qəmbərin namizədliyinin irəli sürülməsi partianın ənənələrindən irəli gəlir. Hələ 2013-cü ilin yanvarında Müsavat partiyasının məclisi tərəfindən prezidentliyə namizəd irəli sürülsə də, İ.Qəmbər müzakirələrin gedişində Rüstəm İbrahimov "vahid namizəd" kimi müdafiə etməye hazır olduğunu və bu, baş tutacaqsə, partianın bütün resurslarının bu prosesə cəlb olunacağına bildirirdi. Məsələ burasıdır ki, A.Hacılı kimi İ.Qəmbər de özü başşan olduğunu halda, digər bir funksioneri namizəd olaraq irəli sürürdüsə, vahid namizəd kimi dəstəkləyirdi, deməli, partiya öz çürük ənənəsinə sadıqdır və kim kimin qənadi altında kölgələnirsə, öz namizədliyini deyil, onun namizədliyini irəli sürəcək.

Müsavat partiyasının keçmiş başşanı İ.Qəmbərin A.Hacılıdan istifade etmek üçün yeni başşan təyin etmək ilə bağlı deyilənlərdir bər həqiqət var və bu həqiqət ortaya çıxdı. Çünkü İ.Qəmbər resmi şəkildə başşanlıqlıdan getsə də, görünən odur ki, A.Hacılı hələ də onun kölgəsindən kənarə çıxa bilmir. Bu da, o deməkdir ki, yeni başşan özünün potensialını, eləcə də, müstəqil şəkildə qərar vermək səlahiyyətlerini ümumiyyətlə, həyata keçirə bilmir və İ.Qəmbərin idarəciliyi altındadır.

Inam HACİYEV

Əli Kərimli Leyla Yunusun dalında gizlənir

Son vaxtlar qondarma hüquq müdafiəçiləri Xədicə İsmayıllı, Leyla Yunus və digərləri Azərbaycana qarşı şər və böhtən xarakterli ittihamlarını daha geniş şəkildə işlətməyə başlayıblar. Faktlar və araşdırımlar təsdiq edir ki, onları danışdırılan "Soros" fondudur. Daha doğrusu, Corc Sorosun qondarma hüquq müdafiəçilərinə ayırdığı vəsait onları ölkəmizə qarşı əsas-sız ittihamlar səsləndirməyə həvəsləndirib. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz X.İsmayıllı və L.Yunusun məkrili iddialarının arxasında AXCP sədri Ə.Kərimlinin və Müsavat başşanı A.Hacılının dayandığını bildirdilər.

Azadlıq Hərəkatçıları Birliyinin sədri Təhmasib Novruzov:

- "Soros" fondunun Azərbaycana qarşı təxribatları bu gün və dünən deyil, yəni illərdir ki, davam edir. Demək olar ki, "Soros" fondu ölkəmizdə qarışılıq salmaq məqsədi ilə ayrı-ayrı qüvvələri maliyyələşdirir. Ümumiyyətlə, "Soros" fondu Azərbaycanla bağlı deyil, dönyanın müxtəlif yerlərində demokratiya və insan hüquqları pərdəsi altında, pozucu qarışılıq yarat-

Leyla və Arif Yunuslar vətənə xəyanət statusunu çoxdan etiraf ediblər

Dünyada Azərbaycanın nailiyyətlərinə qısqanlıqla yanaşan və insan adlandırmada çətinlik çəkdiyim qrantyeyənlərin - "Sühl və Demokratiya İnstitutu"nun rəhbəri Leyla Yunus və Arif Yunusun məhkəmənin qərarı ilə azad edildikdən sonra Hollandiyaya guya müalicəyə getdikləri bildirilirdi. Ancaq Azərbaycanı tərk etdikdən sonra uzun müddət susqun qalan L.Yunusun yeniden səsinin gələmisi heç də təeccüb doğurmur. Çünkü cinayətkar nəinki öz cinayətlərini ört-basdır etmək kifayətlənir, hətta cinayətkarlar qahmar da çıxır. Çünkü çöreyi dizinin üstündə olan o Leyla Yunusdur ki, həbsdən azad olunmasına görə, təşəkkürler etmək əvəzinə, yenə də xarici havadarlarının istəklərini yerinə yetirməye cəhdər göstərir, öz xisletində olanlara qahmar çıxır. Bu gün Azərbaycan ictimaiyyətine L.Yunusun kim olduğu bəlliidir. L.Yunusun Azərbaycan xalqı və dövləti əleyhinə aparlığı kampaniyası ermənipəst qüvvələrin ölkəmizə qarşı törediyi məkrili əməllərdən heç də fərglənməyib. Təbii ki, icrə etmək rəy bu adamların hansı yuvanın quşu olduğunu yaxşı bilir və bu cütlüyün uzun illər erməni lobbisinin himayəsi altında Azərbaycan dövlətçiliyinə qarşı aşkar fəaliyyət göstərdiklərə də kifayət qədər məlumdur. Belə cinayətkarların cinayətkarlarla necə qahmar çıxması isə təecüb doğurur. Ele götürək "Müsəlman Birliyi" Hərəkatının "lideri", terrorçuluqda ittiham olunan Taleh Bağırzadəyə "şanlı" məktub yollayaraq, onu dəstəkləyir. Çünkü o, hansı xisletdə olduğunu nümayiş etdirir. Bir de atalar demişkən, qozbeli qəbir düzəldər. Bu yerde beləsinə ay b... desən azdır. Bu gün də yenidən terrorçu T.Bağırzadəni müdafiə edən L.Yunusu maraqlandırıban, narahat edən, bu ərefədə gecələr yatmağa qoymayan məsəle nədir? L.Yunus indi də prezident seçkiləri ərefəsində qanunlarımızdan danışır və sərsəm-sərsəm fikirlər söyləyir. Ancaq bu günde qədər mənasız həyatındaki səhvərini

Rəfiqə HÜSEYNOVA

qarşı qərezli mövqədə olan fondlara bağlı olduğu hər kəsə bəllidir. Bu fondların Azərbaycana qarşı qərezli münasibət sərgiləmələri və ölkəmizdən ne isə xoşagelməz bir vəziyyətin yaradılmasına cəhdər göstərilər. Bunun üçün də X.İsmayıllı, L.Yunus kimi şəxslərdən istifadə edirlər. Çünkü onları inkişaf etmiş Azərbaycan dövlətinin eldə etdiyi uğurlar çox narahat edir. Bu baxımdan, Azərbaycanın uğurlarına kölgə sala bilməyəcəklər. Demək olar ki, "Soros" fondu və digər qərezli təşkilatların Azərbaycanla bağlı səylədikləri qarayaxmalar, artıq heç kəs tərəfindən qəbul olunmur. Çünkü dünyadın güc mərkəzləri Azərbaycan dövlətinin gücünü və qüdrətini çox yaxşı görürələr. Çünkü hər şey göz qabağındadır. Ancaq pişlik ele X.İsmayıllı və L.Yunus kimilərə, eləcə də, "Soros" fonduna və digər qərezli təşkilatlara qalacaqdır. Azərbaycan öz uğurlu inkişafını davam etdirəcək. Dağıdıçı müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslərin X.İsmayıllı ilə L.Yunus kimilərə dəstək vermələri onların eyni mərkəzdə idarə olunmalarından xəber verir. Adları çəkilən şəxslər Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatına təsir edə biləcək qüvvələr deyillər. Bu kimi şəxslərin yersiz fikirlər səsləndirmələrini cəmiyyətizim qəti şəkildə diqqətə almır. Bu baxımdan da, radikal müxalifətin xalq tərəfindən heç bir siyasi dəstəyi yoxdur və bundan sonra da olmayıcaq

GÜLYANƏ

"Yurd达ş" partiyasının sədri Mais Səfərlə:

- Xədicə İsmayıllı və Leyla Yunus kimilərin "Soros" fonduna və digər Azərbaycan-

Məlum olduğu kimi, Azərbaycanın milli mədəniyyətində adət-ənənələrimiz əsas yer tutur. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev Azərbaycan xalqı haqqında müdrik və dahiyanə sözlər söyləmişdir: "Azərbaycan xalqı yüksək elmə, yüksək biliyə və savada malik olan xalqdır. Xalqımız itkilər də, qurbanlar da, şəhidlər də verib və ancaq heç vaxt sinmayıb, iradəsindən dönməyib, iradəsini itirməyib. Xalqımız məğrur xalqdır. Bizim xalqın birliyi yaranıbdır və indi heç kəs bu birliyi sindirə bilməz, heç kəs onu poza bilməz. Bizim hamımızın borcumuz, vəzifəmiz bu birliyi, həmrəyliyi daha da yüksəkliyə qaldırmaq və ölkəmizi daha da yüksəltməkdir.

Azərbaycan xalqı istedadlı xalqdır, onun zəngin mədəniyyəti var, bu gün müstəqil dövləti, milli azadlığı var və Azərbaycan xalqının bundan da gözəl geleceyi vardır. Azərbaycan xalqı istedadlıları, görkəmli insanlarla həmişə zəngin olmuşdur. Bizim xalqımız həmişə dostluğunu, qardaşlığı, mehribanlığı möhkəmləndirməyə cəhd göstərmiş, insanların dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, onların arasında sülh və əmin-amanlıq və mehribanlıq əlaqəlerinin olmasına çalışmışdır.

Azərbaycan xalqının en yüksək xüsusiyyətlərindən biri onun dözişliliyi, dəyanətliliyi və yüksək iradəsidir. Azərbaycan xalqı sülhsever xalqdır. Azərbaycan xalqı dözişlili xalqdır. Bu, bizim xalqımızın milli xüsusiyyətidir."

Hələ Sovet dövründə Heydər Əliyev azərbaycanlıların milli-mənəvi birliliyi uğrunda ciddi mübarizə aparındı. Bu barədə AMEA-nın müxbir üzvü, professor Musa Qasımlı bütün fundamental əsərində yazır: "Müəyyən məkan və zaman daxilində fealiyyət göstərən siyasi, dövlət xadiminin həyatına və heyata keçirdiyi tədbirlərə mövcud şəraitdən kənarda, mücarədə halda qıymət vermək qeyri-elmi və yanlışdır. Bele qiymət heç vaxt kiçicik tənqidə də tab getirə bilmir. Bu baxım-

etmişlər. Onların XIX əsrde yaşayıb-yaratmış fransız tədqiqatçısı E.Peklün yazırı: "Cənubi Qafqazda yaşayan azərbaycanlılar Qafqazın heç bir xalqına xas olmayan keyfiyyətlərə malikdirlər. Bele nadir səmimiyyətə və tamahdan uzaq düzgünlüyü, həddən artıq mehribanlıq və qonaqpərvərliyə yalnız onların arasında rast gəlmək olar. Azərbaycanlılar Qafqazda mədəniyyət yayanlar hesab olunur".

XX əsrin əvvəllerində görkəmli rus alimi V.L.Veliçko "Qafqaz" əsərində xalqımızın şərafəti və bəşəri keyfiyyəti haqqında heyranlıqla yazırı: "Heç şübhəsiz, azərbaycanlıların qanları safdır; onlar təbiətə alicənab, mehriban, xoşəftar, mərd və genişürlüklər, zehni cəhətdən istedadlı, əxlaqi baxımdan təmizdir". Həqiqətən, xalqımız xeyirxahiğı, qədirbilənliliyi, ləyaqətliliyi, nəcabətliyi, saflığı, mərdliyi və mübarizliyi ilə seçilir. Dostluqda etibarlı, qonşuluqda əvəzsizdir.

Azərbaycanın görkəmli alimi tarix - etnoqrafiya elmimizin korifeysi, akademik Teymur Bünyadov yazır: "Azərbaycanlıların müdrik, sülhsevər, adına, andına, inamına, əqidəsinə sadıq, əslinə və köküne minnəndar, zengin təbiətli - alicənab, genişürlü, vətəncənli, sade, səmimi, istiqanlı, əməksevər, qonaqpərvər və bəşəri xalq olması əsərin qa-

Xalqımızı birliyə, həmrəyliyə, köməyə və arxa durmağa səsləyen qarşılıqlı yardım formalarından, demək olar ki, həyatımızın bütün sahələrində geniş istifadə edilir. Lakin etnoqrafiya baxımdan yanaşıqdır, qarşılıqlı yardım formaları daha çox təsərrüfatda, yaşayış məskənləri və yaşayış evlərində, müxtəlif sənətkarlıq sahələrində, ailə-məişət məsələlərində geniş tətbiq edilir.

Xalqımız vətəne sonsuz məhəbbət, torpağa bağlılıq, el-obaya saygı, sevgi və ailəyə yüksək qayğısı ilə tanınır. Bu bəşəri keyfiyyətlər arasında aqsaqqallıq və ağbirçəklik institutu böyük məna və məzmun kəsb edir. Bu institut ibtidai icma quruluşundan başlayaraq, zəmanəmizə qədar davam edir. Təlim-tərbiyə məktəbi, gör-götür dünəyasi, ibretamızlık abidəsi olduğuna görə, bu məsələyə də cilddə xüsusi yer ayrılmazı tebiidir.

Geniş qəlbliyi, sadəliyi və səmimiyyətə tanınan Azərbaycan xalqı dünyada öz qonaqpərvərliyi ilə də sayılır və seçilir. İbretamızlık dolu bu xalq adətində qonağa dərin hörmət və ehtiram bütün çalarları ilə özünü bürüze verir. Əsərdə qonaqpərvərliyin ilkin çəngəl, inkişaf mərhələləri zengin materiallar əsasında şərh edilir. Eyni zamanda, rəqs və rəqqaslar, nəfəslə, simli və zərb musiqi alətləri tədqiq edilir. Onların

Milli-mənəvi mədəniyyət Azərbaycan etnoqrafiyasının tərkib hissəsi kimi

dan, Heydər Əliyevin fealiyyəti de istisna deyil. Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının zəngin tarixinin bir hissəsinə təşkil edən sovet dövründə dünyaya gelmiş, boy-a-başa çatmış, İsləmiş, Sovet cəmiyyətinin yetişdirdiyi görkəmli siyasi və dövlət xadimi və respublikanın kommunist rəhbəri idi. Xarakterine görə praqmatik, dərin bilikli, məntiqli, döyüşkən, cəsareti, inadıl, prin-sipleri uğrunda qətiyyətə mübarizə aparan, bəyənləməlciliyi həyata keçirən partiya rəhbəri olmaqla yanaşı, milli ruhu, milletsever bir azərbaycanlı siyasi xadim, tarix yaranan böyük dövlət adamı və milli lider idi.

Heydər Əliyev hakimiyətə gedikdən dərhal sonra xalqının qarşısında duran başlıca problem olan siyasi rehbərlik daxilində yekdiliklə, azərbaycanlılar arasında milli birlilik və xalqla həkimiyət arasında uğurumu aradan qaldırıb vəhdət yaratmaq kimi problemlə həll etməye ciddi səyələ girdi. O, respublikanın rəhbəri seçilən kimi atıldığı birinci addımı ilə bu cəhətdən nümunə göstərdi.

Azərbaycan milli-mənəvi mədəniyyəti, adət-ənənələri və özünəməxsus xüsusiyyətləri haqqında xarici tədqiqatçılar da geniş bəhs

yə, məna və məzmununda öz əksini tapmışdır".

Görkəmli alimimiz T.Bünyadov mənəvi mədəniyyətin tərkib hissəsi kimi aşağıdakları xüsusi qeyd edir:

- Xalq bayramları (Novruz, Qurban, Orucluq bayramları);
- Aile-məişət ənənələri;
- Aqsaqqallıq və ağbirçəklik institutları;

- Qonaqpərvərlik və s.

Akademik Teymur Bünyadov "Azərbaycan etnoqrafiyası" kitabında ön sözde Azərbaycan milli mədəniyyətinə daxil olan bu ənənələri ümumiləşdirərək yazır: "Bele bir bəşəri xalqı layiqincə öyrənmək alimlərimiz üçün şərəf işi, qürur hissi olmaqla yanaşı, həm də böyük məsuliyyət tələb edir.

Mənəvi mədəniyyətin mühüm tərkib hissələrindən biri xalq bayramlarıdır. Onların arasında en qədimi və geniş yayılanı Novruz bayramıdır. Bu bayram öz yaşarılığı, kütüviliyi, məna və məzmunu baxımdan digər bayrlardan seçilir. Bu üstün cəhət nəzərə alınaraq, bəhar bayramına daha çox yer ayrılmış təsadüfi olmayıb, qanuna uyğundur. Əsərdə xalqımızın əziz bayramlarından Qurban bayramı, Orucluq bayramı və digər bayramlar haqqında da məlumat verilir.

quruluşu və hazırlanma üsulları açıqlanır. Əsərdə xalqımızın musiqi dünyasına geniş yer verilməsi təmamilə qanunidir. Musiqi xalqımızın təbiətindən doğur, insanlara ümumbəşeri hissələr aşılıyır, onları haqq'a, ədalətə, eşqə, məhəbbətə, ülviliyə, təmizliyə və paklıqə səsləyir. Azərbaycan xalqı tarixdə müsələqili, şairli-şeirlə xalq kimi tanınır və sevilir. Yüksək mənəvi zənginliyi ilə seçilən xalqımız dünya xalqları sazlı-sözlü, min bir avazlı, Nizamili, Nəsimili, Füzüllü, Vaqifli, Ələsgərli, Üzeyirli, Vurğunlu, Şəhriyarlı, Qaralı və Fikrətli xalq kimi tanır. Musiqi ilə şerimizdəki bu qoşalıq, bu doğmaliq sözümüzzdə, musiqili səsimizdə və dilimizdədir.

Tərbiyə beşik nəgməsi, ana laylasıdı, südle gələr, sümükə çıxar. Qandan qana, candan cana keçər. Telim insanın həyatda arzu və istəyin nail olmaq üçün məsdyönlü formalasması prosesidir. Təhsil insanın, cəmiyyətin, dövlətin inkişafına xidmət edən strateji əhəmiyyətli fəaliyyət sahəsidir. Sistemləşdirilmiş bilik, bacarıq, verdiş və təlim prosesi onun nəticəsidir. Təhsil milli zəminə, bəşəri dəyərlərə əsaslanır və dünyəvi xarakter daşıyır.

Elm idrakın bir forması olmaqla

təbiətin öyrənilmesi, cəmiyyətin və təfəkkürün inkişafı üçün yaradılan biliklər sistemimdir. Elmin vəzifəsi inسانlara təbiət, cəmiyyət haqqında dəqiq, dürüst biliklər aplılaşdırmaq, onlardan elmi dünyagörüşü formalasdırmaq və hərərəfli kamil inkişaf etmiş şəxsiyyət yetişdirməkdir. Cilddə təhsil və elm haqqında da yığcam məlumat verilmişdir".

Akademik Teymur Bünyadov milli-mənəvi mədəniyyətimizin tərkibində:

- Azərbaycan ədəbiyyatının;
- Xalq təqviminin;
- Xalq Təbabətinin;
- Dini görüşlərin;
- Ənamıların və s. də esas sınacların, eyləncələrin, sayların və s. yer tutduğu qeyd edir.

T.Bünyadov geləcək alim-tədqiqatçıları üzünü tutaraq aqsaqqal xeyir-duası verir:

"Mənəvi mədəniyyət son əsrlərde sivilizasiyanın, elmi-texniki tərəqqinin inkişafı ilə əlaqədar olaraq etnik mənəsubiyyətin əsas göstəricisi kimi çıxış etməkdədir və XIX əsr mədəniyyətlərin mübarizəsi əsri kimi özünü göstərdiyine görə, Azərbaycan xalqının mənəvi mədəniyyətinin öyrənilməsi və təbliği, eyni zamanda, gələcək nəslə çatdırılma-şı qarşıya əsas məqsəd kimi qoyul-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütüvə İnformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütüvə İnformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Virtual reallıq insultdan sonra bərpa olunmağa kömək edir

Aİmanyanın Bergen Universitetinin alimləri insult keçirmiş pasientlərin bərpa olunmasının innovativ metodikasını işləyib həzırlayıblar. AZERTAC "vista-news.ru" saytına istinadla xəbər verir ki, bu metodikanın səmərliliyi 120 könüllünün iştirakı ilə keçirilən tədqiqatlar zamanı təsdiq edilib. Əvvəlcə respondentləri iki qrupa ayıırlar. Pasientlərin bir hissəsi standart üsullarla, digər hissəsi virtual reallıq texnologiyalarının köməyi ilə müalicə olunublar. Tədqiqatların yekunları göstərib ki, hər iki qrupdakı könüllülərin nəticələri, demək olar, identikdir. Həkimlərin sözlərinə görə, bu metodika insult zamanı atrofiyalamaşmış ətrafların funksiyalarının bərpa olmasına kömək edir. Alımlar bu sahədə daha dərin tədqiqatlar aparmaq niyyətindədirlər.

Alımlar hansı yuxunun daha faydalı olduğunu açıqlayıblar

Kaliforniya Universitetinin alımları yuxunun hansı dövrünün sağlamlıq üçün daha faydalı olduğunu aydınlaşdırıblar. Tədqiqatçıların fikrincə, yuxunun "qısamüddəti" adlandırılan sonuncu fazası stresin öhdəsindən gəlməkdə insana kömək edir.

AZERTAC "Apral" saytına istinadla xəbər verir ki, mütəxəssislər öz nəzeriyələrini təsdiq etmek üçün eməli təcrübə aparıblar. Könüllüleri qısamüddəti yuxuya verərək, - adətən bu zaman insan yuxu görür, - onları mümkün qədər çox bu veziyətə saxlayıblar. Neticədə melum olub ki, respondentlərin qorxu hissi ilə bağlı olan beynin fəallığı yavaşıyib. Uzun müddət qısamüddəti yuxuda olanlar özlerini inamlı hiss ediblər, posttravmatik emosional pozğunluğun və gərginlik hissini öhdəsindən asanlıqla gəliblər.

Daha əvvəl bir qrup ABŞ alimi nə vaxt yatmağın daha faydalı olduğunu müəyyən edib. Tədqiqatçıların fikrincə, gündüz yuxusu gücü şüretlə bərpa etməyə, diqqəti müəyyən məsələ üzərində cəmleşdirmək üçün lüzumsuz fikirlərdən uzaqlaşmağı imkan verir.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Biologiya müəllimliyi ixtisası üzrə II kurs tələbəsi Qədirli Aytac Qədir qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.
* * *

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin iqtisadiyyat fakültəsinin sənayenin təşkili və idare olunması ixtisasının IV kurs tələbəsi Rzayev Məhəmməd Bayram oğlunun adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.
* * *

Əliyeva Güneştekin Heydər qızına DƏDRX tərefindən verilmiş 004013005609 nömrəli 17.02.2015-ci il tarixli çıxarış ve texniki passport itdiyi üçün etibarsız sayılır.

BAŞSAĞLIĞI

ADNSU-nun içtimai fənlər kafedrasının əməkdaşları kafedranın dosenti İbadət İbrahimova qardaşı

VİDADI İBRAHİMOVUN
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Allah rəhmət eləsin!

"SƏS" Media Qrupunun kollektivi adından Bəhruz Quliyev Elgün Vidadioğluya nənəsi

İLDUZƏ xanımın
vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin!

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməyə biler.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qazetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**

Ses

Son səhifə

23 noyabr

"Beşiktaş" Çempionlar Liqasının səkkizdəbir finalında!

Istanbulun "Beşiktaş" klubu tarixində ilk dəfə UEFA Çempionlar Liqasının səkkizdəbir finalına yüksəlib. Belə ki, Avropanın ən nüfuzlu klub turnirinin qrup mərhələsində keçirdiyi beşinci matçda doğma meydanda "Portu" ilə 1:1 hesabı ilə heç-heçə edən istanbullular xallarının sayını 11-ə çatdıraraq "G" qrupunda liderliklərini rəsmi ləşdiriblər. Matçın 29-cu dəqiqəsində "Portu" Felipenin qolu ilə hesabda irəli çıxıb. Lakin ilk hissənin sonuna yaxın "Beşiktaş"ın heyətində Taliska hesabı bərabərəşdirib - 1:1. Beləliklə, qrupda üç qələbe və iki heç-heçə edən "Beşiktaş" UEFA Çempionlar Liqasında öz qrupunda lider olan ilk türk klubu adını qazanıb. İstanbul temsilçisi qrup mərhələsinin sonuncu turunda səfərdə "Leypsiq" komandasının qonağı olacaq. "E" qrupunun ilk qarşılaşmasında isə Rusiyanın "Spartak" klubu doğma meydanda Slovniyanın "Maribor" komandası ilə 1-1 hesablı heç-heçə edib.

Qrupun digər qarşılaşmasında Fransada "Monako" və "Leypsiq" klubları üz-üzə gəliblər. Görüş Almaniya temsilçisinin 1:4 hesablı qələbesi ilə başa çatıb. "E" qrupunun ilk qarşılaşmasında isə Rusiyanın "Spartak" klubu doğma meydanda Sloveniyanın "Maribor" komandası ilə 1:1 hesablı heç-heçə edib. "Sevilya" isə İspaniyada İngiltərənin "Liverpul" klubu ilə heç-heçə edib - 3:3.

İtaliyanın "Napoli" və Ukraynanın "Şaxtyor" klublarının qarşılaşması isə "F" qrupunun maraqla gözlənilən oyunu idi. Qarşılaşma İtaliya temsilçisinin 3:0 hesablı qələbesi ilə başa çatıb. Bu qrupda oynanılan digər qarşılaşmada Hollandiyada temsilçisi "Feyenoord" səfərdə İngiltərənin "Məncester Siti" klubunun qonağı olub. Qarşılaşma İngiltərə temsilçisinin minimal hesablı üstünlüyü ilə başa çatıb - 0:1 "H" qrupunda İspaniyadanın "Real Madrid" klubu isə səfərdə Kiprin "APOEL" komandasının qapısından 6 cavabsız top keçirib. Almaniya temsilçisi "Borussia" öz meydanında İngiltərənin "Tottenham" klubuna məğlub olub - 1:2.

"Neftçi"nin rəhbərliyi "Çelsi"nin baş məşqçisi ilə görüşüb

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasının qrup mərhələsi çərçivəsində "Qarabağ" ilə qarşılaşacaq "Çelsi" klubu "Bakcell Arena"da məşq keçib. "Neftçi" futbol klubunun prezidenti Orxan Hüseynzadə və vitse-prezidenti Elnur Eyvazov "Bakcell Arena"da qonaq olan London klubunun katibi Devid Bernard və baş məşqçi Antonio Konte ilə görüşüb. Klub rəsmiləri akademiyalar arasında eməkdaşlıq perspektivləri haqda fikir mübadiləsi aparıblar. Ölkəmizin ən qocaman klubunda uşaq futbolunun inkişafına xüsusi ehəmiyyət verildiyini qonaqların nəzərinə çatdırıban Orxan Hüseynzadə "Neftçi" Futbol Akademiyasının istedadlı yetirmələrinin "Çelsi"də təcrübə toplaması üçün İngiltərə temsilçisinin nümayəndələrinə təklif irəli sürüb. Devid Bernard prezidentin təklifini müsbət dəyərləndirirək bu cür eməkdaşlığın faydalı olacağını vurğulayıb.

"Neftçi"nin vitse-prezidenti Elnur Eyvazov dünya şöhrəti klubu qonaq etməkden məmənunuşunu bildirib. Qonaqpərvərliyə görə təşəkkür edən Antonio Konte "Bakcell Arena"dakı məşqin təşkilində razi qaldıqlarını söyləyib. Görüşün sonunda tərəflər bir-birine xatırə hədiyyələri təqdim ediblər.

"Lokomotiv" Kiprin "Apoel" klubuna qalib gəlib

Bakının kişi voleybolçularından ibarət "Lokomotiv" klubunun avrokubokdakı debutu uğurlu olub. AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan çempionu "Çağrış Kuboku" turnirinin ikinci təsnifat mərhələsində ilk matçını noyabrın 21-de keçirib. Azərbaycan Voleybol Mərkəzində Kiprin "Apoel" klubunu qəbul edən komandamız rəqibinə 3:0 hesabı ilə qalib gəlib. Komandalar arasındakı cavab oyunu noyabrın 29-da olacaq.